

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 131, ЧИСЛО 48, П'ЯТНИЦЯ, 29 ЛИСТОПАДА 2024 РОКУ

1893

Vol. 131, No. 48, FRIDAY, NOVEMBER 29, 2024

\$2.00

Президент представив План стійкості

КИЇВ. – Президент України Володимир Зеленський представив у Верховній Раді План стійкості. Всі його 10 пунктів фактично стануть першою українською доктриною, яка має провести Україну від війни до миру.

1. „Єдність“. Без єдності не може бути необхідних результатів Плану перемоги.

2. „Фронт“. Конкретні заходи для стабілізації фронту, збільшення технологічності Сил оборони України, спрощення процесів і подолання бюрократії в армії.

3. „Зброя“. Нарощування власного виробництва гармат та артилерійських снарядів, ракет і дронів у співпраці з партнерами.

4. „Гроші“. Йдеться про побудову нової економічної політики, яка базуватиметься на підтримці українського підприємництва, детінізації бізнесу та безпеці його ведення, а також зниженні тиску з боку всіх державних інституцій.

5. „Енергетика“. Захист енерго-

об'єктів, заходи щодо підвищення енергоефективності та раціонального споживання ресурсів.

6. „Безпека“. У ньому йдеться саме про внутрішню безпеку, яка передбачає впровадження нової системи на загальнодержавному рівні: безпечна область, безпечне місто, безпечна громада. Він також охоплює заходи щодо укріплення державного кордону, детальну роботу з будівництва та реконструкції укриттів.

7. „Громади“. Він базується на створенні системи максимальної ефективності управління у громадах, особливо тих, які прийняли переселенців та переміщений бізнес. Також цей пункт передбачає збільшення міжнародного компонента роботи – співпрацю з країнами, які взяли під патронат окремі регіони чи міста. Крім того, передбачене створення спеціальних податкових умов для громад у прикордонних областях.

8. „Людський капітал“. Він міс-

(Закінчення на стор. 9)

ХРОНІКА ВІЙНИ

Росіяни зазнають рекордних втрат

• Станом на 19 листопада в Курській області російські окупанти перейшли від ведення маневрової оборони до наступальних дій. Ця тактика супроводжується значними втратами ворога в особовому складі та техніці. Через Курську операцію росіяни скасували наступ на Запоріжжя. За даними розвідки Британії росіяни зазнають рекордних від початку повномасштабного вторгнення середньодобових втрат уже другий місяць поспіль – середньодобові втрати ворога у жовтні становили 1,354 людини, за перші 12 днів листопада становлять 1,498 осіб.

• У ніч на 19 листопада ЗСУ у взаємодії з іншими складовими Сил оборони завдали вогневого ураження по арсеналу 1046 центру матеріально-технічного забезпечення у районі міста Карачев Брянської області. Зафіксовано 12 вторинних вибухів та детонація в районі цілі.

• 20 листопада підрозділи 78-го окремого десантно-штурмового полку „Джміль“ Сил безпілотних систем ЗСУ та 413-го батальйону безпілотних систем „Рейд“ уразили командний пункт російських військ поблизу Мар'їно Курської

області. За даними ЗМІ, під час обстрілу поранено високопоставленого генерала з Північної Кореї. За даними Global Defense Corp, у результаті удару ракетами Storm Shadow по Курській області загинули 500 північнокорейських солдатів. Також могли загинути 18 російських військових, 33 поранені. Серед загиблих, зокрема, багато російських офіцерів. Повідомляється про загибель першого заступника командувача Ленінградського військового округу, генерал-лейтенанта Валерія Солодчука.

• 21 листопада дрони атакували ракетний полігон „Капустін Яр“ у Знаменську Астраханської області, звідки російська армія запустила нову балістичну ракету середньої дальності по Дніпру. Щонайменше два не були збиті й завдали ударів по 105-му майданчику полігону „Капустін Яр“.

• 20 листопада у місті Губкін Белгородської області успішно вражений командний пункт угруповання російських військ „Север“.

• 20 листопада безпілотники атакували 13-й арсенал у Новгородській області, поблизу Котово. Це

(Закінчення на стор. 10)

У Нью-Йорку вшанували пам'ять жертв Голодомору

Митрополит Антоній вітає лідера сенатської більшості Конгресу США Чарльза Шумера.

Левко Хмельковський

У соборі Святого Патрика – головному храмі католиків Нью-Йорка – священослужителі, політики, дипломати й представники української громади 23 листопада вшанували пам'ять жертв Голодомору. Владики Української православної церкви (УПЦ) США та Української католицької церкви (УКЦ) і священники обох конфесій відслужили Панахиду в супроводі хору „Думка“ (диригент

Василь Гречинський). Як зазначила розпорядниця Квітка Семанишин, перші чотири ряди займали дипломати багатьох країн. Собор повністю заповнили українці. З сусіднього штату Нью-Джерсі багатьох доставив автобус, який замовила Українська федеральна кредитова спілка „Самопоміч“. Організатором церемонії був Український конгресовий комітет Америки (УККА).

(Закінчення на стор. 12)

Світове українство вшанувало пам'ять жертв Голодомору-геноциду в Україні

Укрінформ зібрав добірку ключових подій та акцій у різних містах і країнах до жалобної дати, котра є продовженням геноцидної політики Кремля щодо українців.

ВАШІНГТОН, США

У День пам'яті жертв Голодомору Президент США Джо Байден звернувся до українського народу зі словами підтримки та запевненням, що Америка „стоятиме разом з українцями у важкий час“.

„Сьогодні, коли ми відзначаємо урочисту річницю Голодомору, ми також підтверджуємо наше зобов'язання бути поруч з українським народом у важкий час. Майже три роки Росія веде жорстоку війну проти українського народу, намагаючись стерти Україну з карти світу. В цих зусиллях Росія зазнала поразки“,

– сказав Джо Байден у зверненні, опублікованому 23 листопада.

22 листопада у Вашингтоні, біля меморіалу жертвам Голодомору-геноциду відбулася молитва за упокій душ загиблих людей за участі дипломатів Посольства України у США та помічника Державного секретаря США у справах Європи та Євразії Джеймса О'Браєна.

Увечері напередодні Дня пам'яті жертв Голодомору у Вашингтоні йшов рясний дощ. Попри це кілька десятків українців та друзів України зібралися біля Меморіалу жертвам Голодомору в центрі американської столиці.

„Дякуємо, що долучилися до нас у цю неgodу. Вона нагадує нам про важкі умови, в яких страждали жерт-

(Закінчення на стор. 8)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Позбавлено державних нагород

КИЇВ. – 20 листопада Верховна Рада ухвалила закон про позбавлення державних нагород за популяризацію чи пропаганду держави-агресора або вчинення інших протиправних дій проти України. Президент Володимир Зеленський підписав указ про позбавлення державних нагород зрадників України. До першого списку ввійшли 34 особи. Серед тих, кого безстроково позбавили нагород, – колишні чиновники, народні депутати, керівники СБУ та Генпрокуратури, прокурори, артисти, російські політичні, релігійні та культурні діячі. Почесного звання „Народний артист України“ позбавлені російські співаки Микола Басков, Філіп Кіркоров, Олександр Малінін, російський композитор Ігор Крутой, а співачки Кароліна Куек (Ані Лорак) та Таїсія Повалій – також звання „Заслужений артист України“. (Слово і діло)

■ Відрахували студентів

КИЇВ. – За період з квітня до серпня 2024 року з українських закладів вищої освіти відрахували 23,448 студентів чоловічої статі віком понад 30 років, які мали академічну неуспішність чи не з'являлися на заняттях. Також Міністерство освіти і науки України позбавило деякі університети ліцензії для провадження освітньої діяльності, які масово зараховували на навчання чоловіків призовного віку, зокрема, з порушенням ліцензійних обсягів. Більшість студентів-чоловіків відрахували за результатами роботи внутрішніх систем якості освіти закладів, ще понад 5 тис. здобувачів освіти припинили навчання через перевірку Державної служби якості освіти. Відраховані студенти були з числа осіб, які використовували статус здобувача освіти для того, щоб уникнути інших обов'язків громадян. Працівники Національної поліції відкрили вісім кримінальних проваджень щодо посадових осіб українських вишів. (Українська правда)

■ Гаряче харчування для учнів

КИЇВ. – Кабінет міністрів ухвалив рішення про переспрямування громадам додаткових 268 млн грн для забезпечення безкоштовного гарячого харчування для всіх учнів початкових класів. П'ята позиція „Зимової підтримки“ для дітей – це реформа шкільного харчування. На наступний рік у державному бюджеті передбачено 2.9 млрд грн на харчування школярів та ще 960 млн грн на модернізацію харчоблоків. „Президент України Володимир Зеленський поставив важливе завдання – безкоштовно харчуватися повинні учні всіх класів. Для цього будемо шукати можливості та ресурси“, – сказав Прем'єр Шмигаль. (Укрінформ)

■ Суд визнав законним руйнування садиби

КИЇВ. – Верховний суд визнав законним руйнування садиби Зеленських. Будівлю знесли представники забудовника у липні 2024 року. Рішення ухвалила колегія суддів на чолі з Андрієм Рибачуком. Будівля таки отримала статус пам'ятки історії та архітектури. А єдиним дозволеним видом робіт на пам'ятках згідно закону є виключно їх реставрація. Садиба Зеленських була збудована у 1890 році на замовлення купця Василя Маліна, з 1911 по 1915 роки тут проживала сім'я заможних міщан Зеленських. З 2022 року активісти добивалися, щоб садибу присвоїли охоронний статус. (Українська правда)

■ Допомога для зимового періоду

КИЇВ. – Уряд запроваджує виплату одноразової грошової допомоги окремим категоріям осіб для проходження зимового періоду у розмірі 6500 грн. Протягом грудня кожна малозабезпечена родина, а також сім'ї-ВПО, в яких є діти або дорослі з інвалідністю І групи, отримують на кожну дитину по 6,500 грн. повідомив прем'єр. Ці кошти можна витратити на купівлю дітям теплого одягу, взуття та інших речей, які потрібні взимку. (Українська правда)

Британія передала нову партію ракет

КИЇВ. – Британія неопублічно передала Україні нову партію Storm Shadow. Лондон відправив Києву ракети кілька тижнів тому, публічно не розголошуючи про це. Рішення про постачання ракет ухвалили у відповідь на зменшення в Україні запасів ракет великої дальності. За даними Bloomberg, поставки таких ракет відбулися ще до оголошення про рішення США та Великої Британії щодо дозволу Україні бити ракетами великої дальності

по цілях углиб території Росії. 20 листопада відразу кілька західних видань, повідомили, що Україна вперше запустила ракети франко-британського виробництва Storm Shadow по військових об'єктах у Курській області Росії.

Британський уряд не підтверджує, але й не спростовує повідомлення, що вслід за американ-

(Закінчення на стор. 7)

Продовжиться допомога сім'ям із дітьми

КИЇВ. – Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ) розширює підтримку вразливих категорій українців. Про це представники фонду повідомили під час спілкування із заступницею керівника Офісу Президента України Іриною Верещук. Зокрема, продовжиться допомога сім'ям із дітьми, які проживають у 30-кілометровій зоні від лінії зіткнення в семи областях. Їм надаватимуть 21,800 грн для підготовки до зими.

Виплати вже отримали понад 103 тис. людей, із яких 44 тис. – діти. Надалі ця кількість зростатиме. Крім того, майже 5 тис. родин надали побутове паливо. Також триватиме програма, у межах якої

одноразову допомогу в розмірі 10,800 грн отримають сім'ї з дітьми, які виїхали з громад Сумської та Харківської областей, де оголошена обов'язкова евакуація. З 350 до 800 зросте кількість шкіл на прифронтових територіях, які отримають грошові гранти від ЮНІСЕФ на модернізацію харчоблоків і підготовку до зими. І. Верещук подякувала голові Представництва Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) Муніру Мамедзаде за підтримку, надану сотням тисяч українців з дітьми, та закликала до подальшого поглиблення співпраці.

Офіційне інтернет-представництво
Президента України

Польські фермери припинили блокування

КИЇВ. – 24 листопада польські фермери припинили блокувати кордон з Україною перед пунктом пропуску „Медика – Шегині“. Протест не був пов'язаний з українськими товарами, його головна причина – угода між ЕС та економічним об'єднанням країн Південної Америки. Про припинення блокади повідомила прикордонна служба України. 23 листопада стало відомо, що фермери протестують на в'їзді до Медики.

В акції взяли участь 30 людей, вони перекрили рух вантажівок. Акція мала тривати 48 годин, однак може продовжитися. Обмеження не стосуються автобусів, легкових авто, гуманітарної допомоги та колон військових.

Вантажівки, які прямували з Польщі в Україну, пропускали по одній на годину, а на виїзд з України

блокували весь транспорт вагою понад 3.5 тонн. Протест організував лідер асоціації Podkarpacka Oszukana Wieś Роман Кондрув. За його словами, причини акції – дві. Перша – це невиконання вимоги зберегти рівень сільськогосподарського податку в 2024 році на рівні 2023 року. А друга – підписання Європейським союзом угоди про вільну торгівлю з південноамериканськими країнами Меркосур (Аргентина, Бразилія, Парагвай, Уругвай та Венесуела, асоційовані члени – Чилі, Болівія, Перу, Колумбія та Еквадор).

Фермери попереджають, що країну заповнить дешева їжа з Південної Америки. Але є й інша причина: занадто низька компенсація за збитки від посухи і повені.

„BBC News Україна“

Українці хочуть миру

КИЇВ. – Нове дослідження громадської думки від американської компанії Gallup в Україні показало, що вперше незначна більшість українців заявила, що хотіла б швидкого закінчення війни шляхом переговорів, однак інші останні опитування показують, що українці по-різному ставляться щодо умов таких переговорів.

Опитування Gallup, проведені в серпні та жовтні, показали, що 52 відс. українців хочуть, щоб їхня країна домовилася про швидке припинення війни, тоді як 38 відс. хочуть продовжувати боротьбу до перемоги.

„Переконалива більшість вірить, що Україна перемаже Росію в поточній війні, і підтримує повернення втрачених територій“, – мовиться в результатах опитування, оприлюдненого 12 листопада. Наприкінці вересня та на початку жовтня за допомогою комп'ютерних телефонних інтерв'ю дослідники опитали українців на підконтрольних Києву територіях. Згідно з цим опитуванням, 88 відс. українців вірять, що Україна виграє війну. Ця цифра нижча за 98 відс. у червні 2022 року, але не змінилася з лютого 2024 року.

Голос Америки

Україна на кліматичній конференції

БАКУ. – Україна показала досвід про скалічену війною природу на всесвітній кліматичній конференції COP29, яка проходила у Баку з 11 по 22 листопада. Проект, реалізований громадськими організаціями SaveDnipro та UAnimals, не залишив байдужим нікого. Понад 700 гостей українського павільйону з усього світу були вражені побаченим. Досвід занурення у віртуальну реальність, яка розповідає про зруйноване довкілля, отримали представники Бразилії, Малайзії, Мадагаскару, Німеччини, Казахстану, Індії, Болівії, Етіопії, Великобританії, США, Індонезії, Таїланду, Литви, Італії, Уганди, Канади, Австралії, Киргизстану, Туреччини, Словенії, Норвегії, Франції та інших

країн. Контент з ефектом занурення створено студією Mriya Production лавреатом міжнародних креативних фестивалів Cannes film festival, BFI London Film Festival, Ciclope Festival (Берлін) та інших. Місія проекту полягала не тільки в демонстрації понівеченого довкілля, а й в захисті справедливості для України. Проект реалізовано ГО SaveDnipro та ГО UAnimals за підтримки Міжнародного фонду „Відродження“ та CEO Club. Завдяки співпраці з Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України команда проекту отримала можливість представляти Україну на COP29 у складі офіційної делегації.

Укрінформ

УКРАЇНСТВО У СВІТІ

Українці у польській школі

Григорій Сподарик, „Наше слово“

Центр громадянської освіти у співпраці з Дитячим фондом ООН (ЮНІСЕФ) підготував звіт „Учні з України в польських школах – навчальний рік 2023-2024“. Дослідження показує, що українські діти щораз краще віднаходять себе в польській школі. Але проблемою залишається інтеграція, про що свідчать часті випадки приховування своєї національності, перебування українських та польських дітей в окремих групах тощо. Звіт є результатом дослідження, проведеного втретє з моменту ескалації війни в Україні. У рамках проекту зібрано 144 інтерв'ю та опитано понад 250 респондентів у восьми школах.

Два окремі середовища

Дослідники зауважують, що молоді українці не знають, чи пов'язувати своє майбутнє з Польщею чи чекати повернення в Україну, а це впливає на їхнє ставлення до освіти та інтеграції. Негативно позначаються й прояви дискримінації з боку польських колег, що додатково призводить до зниження відчуття безпеки. Посилюється також помічений ще в минулих дослідженнях процес переходу шкіл від моделі інтеграції до асиміляції.

„Насамперед цей процес помітно в очікуваннях, що українські учні не повинні спілкуватися українською мовою на території школи, а також у зникненні української символіки зі шкільного простору“, – зауважують дослідники. Така атмосфера стає причиною того, що українські учні свідомо обирають стратегію асиміляції. В їхній уяві вона становить дієвий спосіб адаптуватися у більшій групі польських школярів.

Звіт показав теж, що найпоширенішим сценарієм є одночасне існування двох окремих учнівських середовищ.

„У польських й українських учнів немає бажання інтегруватися, а лише розчарування після попередніх невдалих спроб. Відокремленню сприяє більша кількість українців у школі, а також брак ініціатив шкільного колективу на користь інтеграції та низька компетентність вчителів у питаннях мультикультурної освіти“, – пишуть автори дослідження. Вони підкреслюють, що порівняно з минулим навчальним роком поглибився поділ між польськими та українськими учнями, зросли прояви дискримінаційної поведінки та помітним стає асиміляційний підхід.

Водночас спостережено й позитивні явища. Це, зокрема, покращення взаємодії з українськими батьками, котрі більше розуміють польські реалії, особливості роботи школи та загалом краще освоїлись у Польщі. У рекомендаціях дослідники підкреслюють, що далі треба вести діалог з українською стороною щодо організації заходів, які дадуть змогу українським учням зберігати свою

національну ідентичність. Тут підкреслено, що польське законодавство дозволяє посольствам та культурно-освітнім товариствам проводити такі заняття, тим часом школи зобов'язані надавати для цього приміщення.

Вдячність-невдячність

Автори дослідження помітили також, що у кожній розмові з польськими респондентами відчувається очікування вдячності від людей з України. Польська сторона робить наголос на тому, що суспільство відчинило двері для біженців та дало фінансову й військову підтримку Україні. Дослідники пишуть про виникнення феномена „дару“.

„Теоретично дар є безкорисливим, але на практиці даруючи ми очікуємо віддачі. Саме такої демонстрації вдячності від українських учнів часто бракує шкільному персоналу, польським учням та їхнім батькам“, – зауважують у дослідженні. Водночас його автори підкреслюють, що українські учні сприймають ситуацію по-іншому. Примус до вдячності їм здається штучним, а обсяги отриманої допомоги вони інколи ставлять під сумнів. Українські, як і польські учні, не вважають, що повинні бути вдячними за можливість безплатно вчитися в школах, які фінансуються коштом податків. Школярі з України підкреслюють, що вони нічого не отримували безплатно: їхнє життя в Польщі забезпечують матері, які працюють.

„Моя мама працює, і ми за все платимо самі. Я вдячний, але без перебільшень“, – цитують у звіті одного з українських учнів.

У документі подано також історії з конкретних шкіл. В одній з них згадують ученицю Ларису, котра повернулася зі школи заплакана, бо польські однолітки перестали з нею спілкуватися. Причиною стало звинувачення дівчинки та інших українців у зловживанні соціальною допомогою, наданою польською державою: безоплатною орендою житла, різними пільгами тощо. Дівчинці казали повертатися в Україну. Як є насправді, дочці пояснила мама Тетяна. Вона розповіла, що сім'я нічого не отримала безплатно. Мати до приїзду в Польщу працювала медсестрою. Тут не визнали її диплом, тому жінка ще раз пройшла навчання за польською системою освіти в межах тієї ж професії та одночасно працювала у двох будинках для літніх людей, щоб утримувати себе і двох дітей. Сама жінка також зустрілася з подібними доріканнями на роботі. У розмові з дослідниками Тетяна зауважила, що, на її погляд, польські учні „приносять такі думки з власних домів“.

Безрезультатна інтеграція

Автори дослідження зауважують, що молоді

(Закінчення на стор. 10)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Затримано вже 179 паліїв

КИЇВ. – Диверсійна діяльність РФ з вербування громадян України через телеграм-канали здійснювати підпали автомобілів військових, залізничної інфраструктури, державних підприємств є одним з основних чинників дестабілізації: у 2024 році за 10 місяців затримано вже 179 паліїв. Нацполіція в умовах війни утримує стабільну криміногенну ситуацію. Поліцейські на сході працюють під ракетними обстрілами та прицільними ударами FPV-дронів, розкривають злочини, а також рятують людей. (Українська правда)

■ Напали через українську мову

КИЇВ. – Суд визнав винними двох пенсіонерів, які напали на волонтерку через її небажання спілкуватися російською мовою. При ухваленні вироку врахували похилий вік обвинувачених. Волонтерка на ім'я Наталія поверталася із прощання із загиблою госпітальєркою Іриною Цибух, коли натрапила на двох чоловіків, які звернулися до неї російською мовою. За словами жінки, вони говорили у „фамільярному та вульгарному“ тоні. На це вона відповіла, що не розуміє їх і пішла далі. Після цього чоловіки погналися за Наталією, почали кричати їй у слід образи та погрожувати приходом росіян. Пенсіонери відібрали у неї телефон і почали бійку. У прокуратурі зазначили, що чоловіки були у нетверезому стані. Чоловіків засудили до двох років позбавлення волі із застосуванням іспитового строку терміном на два роки. Суд під час ухвалення вироку врахував похилий вік обвинувачених – 74 та 70 років. (Українська правда)

■ Переможці конкурсу воєнної літератури

КИЇВ. – Визначили переможців першого конкурсу воєнної літератури „4.5.0“. Його організатори – Міжнародний фонд „Відродження“ та „Видавництво Старого Лева“. У розділі „Оповідання“ перше місце посіла Аліна Сарнацька, „Поезія“ – Павло Вишебаба, „Есей“ – Антон Дробович, „Щоденники“ – Артем Попик. На перший конкурс „4.5.0.“ надійшла 271 заявка від літераторів з числа військових та ветеранів. Твори переможців та фіналістів увійдуть до збірки, яку випустить „Видавництво Старого Лева“ у середині 2025 року. Шестеро літераторів з числа фіналістів загинули на війні. (Українська правда)

■ Вирок залишено в силі

КИЇВ. – Апеляційна палата Вищого антикорупційного суду залишила в силі вирок у вигляді шести років позбавлення волі колишньому керівникові Головного слідчого управління Генеральної прокуратури Ігорю Щербині, засудженому у справі про хабар. Щербина за посередництва підприємця вимагав зі столичного забудовника 150 тис. дол. неправомірної вигоди начебто для тодішнього директора ДБР Романа Труби за закриття кримінального провадження щодо компанії-збудовника. Збудовника і колишнього посадовця ГПУ затримали після одержання ними першого траншу в сумі 75 тис. дол. з обумовлених 150 тис. дол. (Укрінформ)

■ Бізнес не вимикатимуть

КИЇВ. – Кабінет міністрів дозволив не застосовувати графіки відключення електрики для бізнесу, який імпортуватиме 60 відс. електроенергії для власних потреб, а не 80 відс. як це було раніше, від загального обсягу споживання на відповідну годину або якщо не менше 60 відс. електроенергії забезпечується власним виробництвом. Рішення уряду ухвалено з урахуванням збільшення лімітів потужностей для імпорту електричної енергії до України з європейських країн. Це створить додаткові стимули для залучення більшого обсягу комерційного імпорту електричної електроенергії, дозволить розвинути власну генерацію електроенергії та забезпечити більшу стійкість енергосистеми в умовах дефіциту. (Українська правда)

Правозахисниця отримала нагороду

ПРАГА. – Українська правозахисниця Ольга Гейко стала цьогорічною лавреаткою міжнародної премії „Нагорода пам'яті народів“, якою відзначають тих, чий життя є прикладом відданості принципам чесоти, свободи і людської гідності, повідомили у чеській громадській організації Post Bellum.

Ввечері 17 листопада у Національному театрі Праги відбулася церемонія вручення нагороди. О. Гейко стала першою жінкою лавреаткою премії від України. Українці отримують нагороду вже третій рік поспіль.

У 2022 році лавреатом став громадський діяч, член-засновник Української Гельсінкської групи, дисидент і політв'язень часів СРСР Мирослав Маринович, а у 2023 році – український священник, капелян, кавалер ордена „За заслуги“ III ступеня Василь Вирозуб. О. Гейко почала свою правозахисну діяльність у 1970-их роках, приєднавшись до Української Гельсінкської групи. Вона брала участь у кампанії на захист лідерів групи Миколи

Матусевича і М. Мариновича. У 1980 році радянська влада заарештувала її за „антирадянську діяльність“. О. Гейко провела шість років у таборах, де не припиняла боротьби за права людини. Повернувшись до Києва у 1986 році, вона відновила зв'язки з інакодумцями і стала активною учасницею громадського життя, організувавши Український культурологічний клуб в серпні 1987 року, що став одним із перших незалежних громадських об'єднань у Києві.

Премія „Нагорода пам'яті народів“ є частиною проекту чеської громадської організації Post Bellum у співпраці із суспільними мовниками Чехії, Словаччини й України. Щорічно її присуджують учасникам і учасницям проекту „Пам'ять народів“, який збирає свідчення очевидців визначних історичних подій. Архів Memoгу of Nations існує із 2001 року і вже налічує понад 18 тис історій, кажуть у Post Bellum.

Радіо Свобода

АМЕРИКА | СВІТ

■ Байден оголосив перемир'я в Лівані

ВАШІНГТОН. – Президент Джо Байден оголосив 26 листопада, що Ізраїль та бойовики Хезболла погодилися на перемир'я в Лівані, яке стало чинним 27 листопада. Впродовж останнього року підвищена напруга й постійна стрілянина поширювали ризик регіональної війни. Досі загинули десятки осіб в Ізраїлі, сотні в Лівані, а десятки тисяч примусово переселені по обидвох боках кордону. Президент сказав, що США і союзники, включно з Францією, „забезпечать, щоб угода була запроваджена повністю”. „Дозвольте сказати виразно: якщо Хезболла чи хто-небудь інший порушить угоду, і станеться безпосередню загрозу Ізраїлеві, тоді Ізраїль затримує право на самооборону згідно з міжнародним правом”, – сказав президент. Він додав, що угода є в інтересах Лівану і підтримує його суверенітет. Джо Байден додав, що народ Лівану, як і в Смузі Газа, має право на закінчення насилля та переміщення. Після оголошення президента, Прем'єр-міністр Ізраїлю Беньямін Нетаньягу заявив, що його Кабінет голосами 10:1 схвалив угоду, яку просували США. Високопосадовець США сказав, що коли вся стрілянина припиниться згідно з перемир'ям, Ізраїль почне поступово відтягати свої війська. Б. Нетаньягу сказав, що він рекомендував Кабінетові схвалити перемир'я з бойовиками Хезболла, котрі почали перестрілку з Ізраїлем день після атаки бойовиків ХАМАС-у 7 жовтня 2023 року, в якій загинули приблизно 1,200 осіб, а 250 захоплено як заручників. Від того часу наступ Ізраїля в Смузі Газа спричинила смерть понад 41 тис. осіб. Хезболла каже, що підтримує опір палестинців, але Ізраїль бачить це як ще одне намагання Теграну атакувати єврейську державу. Досі в Лівані від ізраїльського бомбардування загинули понад 3,800 осіб, а 1.2 млн. осіб є переміщеними, що створило гуманітарну кризу. Світовий банк оцінює, що коштів фізичної шкоди та економічних втрат через війну в Лівані виноситься 8.5 млрд дол. („NBC News”)

■ Військова співпраця Росії і КНДР

СЕУЛ. – Росія надала ракетні системи проти-повітряної оборони комуністичній Північній Кореї взаємін за висилки її вояків на підтримку російської війни в Україні. Це 22 листопада сказав Шін Вонсік, радник в справах національної безпеки президента Південної Кореї. США і Південна Корея найбільше стурбовані передачею Росією військових технологій Північній Кореї, яка може вдосконалити її ядерний потенціал. Спостерігачі кажуть, що Північна Корея негайно хоче підсилити свої спроможності повітряної оборони після того, як минулого місяця безпілотники розкинули пропагандивні летючки над Пхеньямом. У жовтні розвідувальна агенція Південної Кореї сказала, що Північна Корея надіслала Росії понад 13 тис. контейнерів з артилерійськими снарядами, ракетами та іншою зброєю, щоб поповнити російські запаси, які скорочуються. Обидві країни підписали угоду 21 листопада для розширення економічної співпраці. („Associated Press”)

■ Норвезький студент шпигував для Росії

ОСЛЬО. – Норвезька домашня розвідувальна агенція PST 21 листопада повідомила, що днем раніше поліція Осльо заарештувала студента Норвезького арктичного університету UiT за шпигунство на користь Росії та Ірану в часі, коли він працював охоронцем при Посольстві США в столиці. Він разом з норвежцем та східноєвропейцем є співвласником безпекової компанії. Адвокат підозрюваного повідомив пресі, що неназваний студент працював для чужої країни, але не зізнається в шпигунстві. У серпні, коли західні країни і Росія обмінялися ув'язненими, був звільнений бразилієць Хозе Джіанмарія, запрошений дослідник на UiT, якого поліція викрила як росіянина Михайла Мікушіна. Від початку вторгнення Росії в Україну, Норвегія суворо обмежує в'їзд росіян. Уряд розглядає план розбудови загорожі вздовж свого кордону з Росією. („Scripps News”)

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Відзначили 30-річчя „Карітасу”

Михайло Михайлинин

ТЕРНОПІЛЬ. – У місті урочисто відзначили 30-річчя благодійного фонду „Карітас Тернопіль”, який є осередком добра і милосердя для всіх громад області. На святкових заходах Митрополит Василь Семенюк сказав, що „Карітас” від самого початку є домом для бідних і знедолених, для сиріт та людей з інвалідністю, які у своєму горі отримують тут розраду, християнську любов, віру у завтрашній день.

Директор фонду о. Роман Загородний подякував представникам влади, духовенства, доброчинцям з України та світу, волонтерам за спільну працю і сотні тисяч добрих справ для покращення життя українців. Особливо благодійний фонд став порятунком для людей з самого початку повномасштабного вторгнення. Добровольці вдень і вночі зустрічали на вокзалі поїзди із згорьованими, виснаженими біженцями із зони бойових дій. Тисячі переселенців отримали тут гарячі обіди, одяг, взуття, постільну білизну, медикаменти, теплий прихисток, підтримку, кошти.

Фонд „Карітас” надав допомогу українцям з Донецька, Маріуполя, Бахмута, Харкова, Херсона, інших міст і сіл України. В Петриках створили

Новоприбула родина переселенців із Запоріжжя отримала допомогу від благодійного фонду.

Директор фонду о. Роман Загородний дякує учасникам святкового заходу. (Фото: благодійний фонд „Карітас”)

затишний прихисток для людей старшого віку, які постраждали від війни. Тут вони отримують гуманітарну та соціальну допомогу, безкоштовне харчування, для них організовують культурний відпочинок.

Благодійний фонд має приятелів у США, Австрії, Німеччині та інших країнах, які підтримують їхню благородну працю. Спільно створили благодійну їдальню, заклад реабілітації для молоді з інвалідністю, дружній дитячий простір. А недавно тернопільський „Карітас” відкрив новий Медичний центр св. архангела Рафаїла, в якому зможуть отримати безкоштовну лікарську допомогу, повагу, підтримку, турботу всі потребуючі. В час війни знедолені люди спрагли спілкування, щоб хтось їх вислухав, розрадив, обійняв. Фонд проводить доброчинні акції „Світло у кожному серці”.

Під час заходу відбулася прем'єра фільму „30 років „Карітасу” поруч”, а на благодійному аукціоні зібрали 80 тис. грн для духовно-психологічної віднови родин героїв війни, також тих, хто зник безвісти чи є в полоні. Цьогоріч від благодійного фонду отримали допомогу понад 200 таких родин. З привітанням та словами вдячності виступила мати Героя України Віктора Гурняка.

На конференції в Черкасах

Олександр Вівчарик

ЧЕРКАСИ. – 20 листопада у Черкаському національному університеті ім. Богдана Хмельницького відбулася Всеукраїнська наукова конференція з міжнародною участю, присвячена революційним подіям 2004, 2013-2014 років „Помаранчева революція та Революція гідності – ключові події сучасного українського націотворення”. Організували її Міністерство освіти і науки України, Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького, Інститут міжнародних відносин, історії та філософії, Науково-освітній центр українського козацтва, Осередок НТШ в Черкасах. У конференції взяли участь науковці, аспіранти, студенти старших курсів.

Конференцію відкрив професор, ректор Черкаського національного університету Олександр Черевко. Він представив почесних гостей Олександра Шамрая – заступника начальника Черкаської ОВА, Романа Суценка – першого заступника голови обласної ради, Василя Кременя – академіка, президента Національної академії педагогічних наук, Віталія Чепелуху – керівника громадської організації „Міжнародне об'єднання українського козацтва”, гетьмана українського козацтва, Володимира Поліщука – професора, голову Черкаської обласної організації Національної спілки письменників, Митрополита Черкаського і Чигиринського

Владика Іоан вручив Володимиру Поліщуку нагороду від Митрополита Епіфанія. (Фото: Олександр Вівчарик)

(ПЦУ), Владика Іоана і Віктора Ющенка.

У своїй промові О. Черевко означив Помаранчеву революцію „епохальною подією, яка започаткувала незворотний процес потужного національного піднесення українців, пробудження життєвої енергії української нації, подолання совкової спад-

(Закінчення на стор. 14)

УКРАЇНСТВО У СВІТІ

Українку нагородили в Новій Зеландії

Левко Хмельковський

У Королівському товаристві Нової Зеландії, що є аналогом Академії наук, відбулася церемонія вручення найвищих нагород провідним вченим цієї острівної країни. Серед нагороджених – Наталія Чабан, яка отримала медаль Те Апарангі (незалежного дорадчого органу Королівського товариства) Мейсона Дьюри за дослідження міжнародних відносин та публічної дипломатії.

Медаль Мейсона Дьюри щорічно вручається найвидатнішому соціологу країни і має на меті визнати видатний внесок у соціальні науки, які, хоча й виникли в середовищі Нової Зеландії, мали міжнародний вплив.

Нині Н. Чабан є професоркою Кентерберійського університету Нової Зеландії, а також міжнародно визнаним експертом з політичної комунікації та сприйняття в міжнародних відносинах та громадській дипломатії.

Випускниця Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького, Наталія розпочала свою академічну кар'єру з дослідження зовнішніх образів та сприйняття нової незалежної України на початку 1990-их років і нині активно співпрацює з науковцями університету.

Вона досліджує Україну з моменту здобуття незалежності та стала впливовим світовим коментатором того, як війна вплинула на комунікацію, очікування та настрої на міжнародному рівні. Її пізніші дослідження охоплюють різноманітні теми у сфері міжнародної політичної комунікації та публічної дипломатії, і, найголовніше, Європейського союзу.

„Я продовжувала вивчати міжнародні образи та сприйняття України протягом десятиліть. У тому числі з початку війни Росії проти України з 2014 року та повномасштабного вторгнення в Україну з 2022 року“, – підкреслила Наталія під час вручення нагороди.

Протягом понад двох десятиліть її дослідження

Наталія Чабан з нагородою

об'єднують науковців, дипломатів та студентів з усього світу в спільні дослідницькі мережі, що інформують про формування політики.

Професорка Чабан є експертом-засновником у вивченні глобального сприйняття Європейського союзу. Дослідження Н. Чабан зосереджені на когнітивних та семіотичних аспектах політичного та медійного дискурсу, вивченні образу та сприйняття в контексті Європейського союзу та міжнародних відносин, а також на публічній дипломатії та політичній комунікації.

Н. Чабан є засновницею і директоркою дослідницької платформи Форуму публічної дипломатії та політичної комунікації Кентерберійського університету, де вона керує дослідженнями та ініціює дипломатичну співпрацю з науковцями, дипломатами та експертами із зовнішніх відносин з

(Закінчення на стор. 9)

Виставка-ярмарок Buch Wien

ВІДЕНЬ. – 20-24 листопада відбулася виставка-ярмарок Buch Wien – найбільша книжкова та літературна подія в Австрії.

Після кількарічної перерви Україна знову була представлена на Buch Wien окремим стендом. На ярмарку були представлені книги українських видавництв: „Видавництво Старого Лева“, „Час Майстрів“, „Темпора“, „Білка“, „Фоліо“, „Видавництво“. Крім того, видавництво „Ранок“ презентувало дитячу літературу на окремому стенді. „І таке повернення України на Buch Wien після перерви 2019-2023 років – важлива подія як для української діаспори в Австрії, так і для вітчизняного книжкового ринку“, – розповіла кураторка українського літературного клубу LiterAktiv у Відні, голова Медіацентру української громади Ганна

Гнедкова. Об'єднаний український стенд на Buch Wien 2024 створено за ініціативи Посольства України в Австрії та за сприяння МЗС України, Українського інституту книги та ініціативи „Українським дітям – українську книгу“. Стенд України відвідали Федеральний міністер європейських та міжнародних справ Республіки Австрія Александер Шалленберг та Посол України Василь Химинець.

Для української громади також було організовано додаткові зустрічі з авторами та видавцями, зокрема у співпраці з рестораном GRND та командою Української суботньої школи у Відні. Цього року ярмарок відвідала рекордна кількість книголюбів – 65 тисяч.

Укрінформ

СUA запрошує на конференцію

НЮ-ЙОРК. – Союз українок Америки (СUA) запрошує учасників з усього світу долучитися до міжнародної онлайн-конференції з нагоди 140-річчя українського жіночого руху, яка відбудеться 7 грудня. Про це повідомила Світова федерація українських жіночих організацій (СФУЖО).

„Ця конференція відзначає важливу віху в історії українського жіночого руху, який бере свій початок з 8 грудня 1884 року, коли українська письменниця Наталія Кобринська заснувала Товариство руських жінок у Станіславові (нині Івано-Франківськ). Ця новаторська організація заклала основу для адвокації за права та свободи жінок в Україні“, – йдеться в дописі. Метою заходу є вшанування цієї спадщини та відзначення видатних постатей, які розвивали жіночий рух в Україні та за її межами.

Під час конференції обговорюватимуться

140-річна історія руху, ключові здобутки, що визначили роль жінок в українському суспільстві, а також вплив цих досягнень на сучасні ініціативи у сфері рівності, миротворчості, самореалізації, громадянської видимості, агентства та професіоналізму.

Конференція також розгляне перспективи майбутнього українського жіночого руху в різних секторах і сприятиме розробці стратегій для підтримки прогресу прав жінок на глобальному рівні. Мова заходу – українська. Реєстрація доступна до 6 грудня.

Організатори: SUA, Союз українок України, Центр SUA з жіночих студій в УКУ, Наукове товариство історії дипломатії та міжнародних відносин, Фонд термінових дій для феміністичного активізму.

Укрінформ

АМЕРИКА | СВІТ

■ Франція передасть Україні винищувачі

ПАРИЖ. – Франція підтвердила майбутню передачу шести винищувачів „Mirage 2000-5F“ Україні, повідомили ЗМІ 12 листопада. „Міражі“ стануть другим типом західних винищувачів, наданих країнами-партнерами Україні для відсічі російській агресії після того, як Київ отримав перші американські літаки „F-16“ раніше цього року. Журнал „Business Insider“ коментує важливість передачі „Міражів“, яка полягає не лише у тому, що вони посилять українські повітряні сили. Тренування пілотів для цих літаків буде здійснювати Франція, що дозволить частково облегшити ситуацію із затримками у програмах навчання пілотів для „F-16“ у західних країнах. Заплановано, що перші „Міражі“ надійдуть в Україну у першій половині 2025 року, надаючи можливість українським пілотам та технікам завершити навчання. Літаки, призначені для України, зазнають технічних модифікацій і вдосконалень з метою їхньої адаптації до конкретних оперативних потреб України. Отримавши на озброєння як „F-16“, так і „Mirage 2000-5F“, структура Повітряних сил України стане подібною на ВПС Греції, Об'єднаних Арабських Еміратів, Єгипту та Тайвану, які також використовують ці два типи літаків. Надзвуковий винищувач „Mirage 2000-5F“ був розроблений у 1999 році спеціально для французьких Повітряно-космічних сил для протиповітряної оборони. Він здатний виконувати широкий спектр завдань – від оборони території до супроводу ядерних рейдів. Цей винищувач оптимізований для використання ракет „Storm Shadow/SCALP“, наданих Україні Великою Британією та Францією. Літаки „Mirage 2000-5F“, які базуються в Люксембурзі та Джибуті, виконують місії забезпечення переваги в повітрі та контролю за повітрям простором, зокрема й у країнах Балтії для потреб НАТО. („Голос Америки“)

■ Блінкен: підтримка України в 2025 році

РИМ. – Протягом решти часу, який залишився в адміністрації Президента Джо Байдена, США робитимуть усе можливе, щоб Україна мала те, що їй потрібно у 2025 році, заявив Державний секретар США Ентоні Блінкен під час виступу в Італії на зустрічі міністрів закордонних справ країн „Групи семи“ (G7) 26 листопада. За його словами, йдеться про „усе необхідне для боротьби“, якщо російська війна триватиме і надалі. Або ж – якщо йтиметься про переговори – щоб Україна виступала з позиції сили. Е. Блінкен також запевнив, що і на зустрічі „G7“, і на нещодавній зустрічі членів НАТО – всюди почув, що й інші союзники України мають намір продовжувати її підтримку. „Реальність така: Україна бореться за нас“, – пояснив він. Якщо агресії буде дозволено безкарно тривати, додав Е. Блінкен, то це буде рецептом створення „світу конфліктів“. „І це не той світ, який був би в інтересах Сполучених Штатів чи будь-кого іншого“, – додав держсекретар. Тому нагадав він, що відстоювати Україну – це важливий національний інтерес США. Серед потреб України на 2025 рік держсекретар назвав „гроші, боєприпаси, мобілізовані сили, підготовка і навчання“. У заяві „G7“ засуджено зусилля Китаю в допомозі Росії для відновлення її оборонної промисловості, як і військову допомогу росіянам з боку Північної Кореї. („Голос Америки“)

■ Реакція американців на вибори

ПАРИЖ. – Глобальна дослідна компанія „Ipsos“ та агенція новин „Ройтерс“ 8 листопада оприлюднили висліди опитування американців, як вони почуваються після виборів. Велика більшість (75 відс.) зареєстрованих виборців сприйняли вибори як легітимні й точні; 21 відс. сказали, що не знають, а 4 відс. думають, що сфальшовані. У листопаді 2020 року лише 58 відс. вважали вибори легітимними й точними, 30 відс. казали, що вони є нелегальними, а 12 відс. не знали. Тепер 27 відс. кажуть, що почуваються „зажуреними“, 15 відс. – „надійними“, 12 відс. – „відпруженими“, 12 відс. – „байдужими“, 11 відс. – „щасливими“, 7 відс. – „сумними“, 6 відс. – „сердитими“, 3 відс. мали „інше“ почуття, а 7 відс. не вибрали жодних з цих емоцій. („www.ipsos.com“)

Повільний розпад Російської федерації

Варто стати над сучасними трагічними подіями на терені України, щоб усвідомити повільний, але неминучий розпад Російської федерації, яка тепер претендує на успадкування володінь Російської імперії. Власне, саме найменування Московії за часів Петра Першого Російською імперією дало привід політикам та історикам поставити під сумнів назву нового утворення.

Імперія силою здобувала усе нові землі, застосовуючи повне поневолення підкорених народів. Україна не була винятком. Але впродовж історії ці народи не раз повставали проти імперського гніту. Російсько-японська і Перша світова війни призвели до занепаду імперії, владу захопили більшовики, які заходилися силою відроджувати межі старих володінь. Це їм вдалося на досить тривалий час. Знову сталися війни – з Фінляндією та Німеччиною, наслідком яких стало протистояння СРСР з капіталістичним світом і СРСР програв, розпався.

Москва за прикладом більшовиків стала на шлях відродження володінь на базі Російської федерації. Але процес розпаду йшов далі. Спроби розширення автономії або виходу із складу Росії сталися в 1990-их роках. Перша чеченська війна завершилась фактичним виходом Чеченської республіки Ічкерія зі складу Росії, почалися процеси розколу на Кавказі, в Сибіру, на Уралі, в Карелії.

Республіка Татарстан увійшла до складу Російської федерації лише в 1994 році. Процес розпаду, що набрав оберти, Москві вдалося частково зупинити, зокрема, і з огляду на позицію західних країн, які вважали за необхідне зберегти єдиний центр контролю за ядерною зброєю на теренах колишнього СРСР і єдиний центр постачання нафти й газу до Європи. Режим Путіна сприйняв таку позицію як дозвіл ще раз застосувати силу.

Силовим шляхом та підкупом частини місцевої еліти було окуповано Ічкерію. У 2008 році Росія здійснила інтервенцію в Грузію та окупувала дві її частини, формально утворивши там підконтрольні „незалежні“ республіки, пізніше поставила під свою контроль білоруського лідера О. Лукашенка, а на початку 2014 року вдерлась до України, захопивши Крим і частину Донбасу. Провідні країни світу знову відреагували стримано: висловили глибоке занепокоєння і ввели певні обмежувальні санкції проти низки російських фізичних і юридичних осіб.

І Росія, накопичивши перед цим значні сили, розпочала повномасштабне вторгнення до України. Країни Заходу на чолі з США почали запроваджувати нові санкції проти Росії і активно постачати в Україну свою зброю.

Нова війна, як і попередні, викличе кінець федерації. На її території можуть утворитися три держави: Росія (Європейська), Сибірська республіка, Далекосхідна республіка.

У архіві „Свободи“ збережено примірник часопису „Київ“, у якому в червні 1959 року публіцист Василь Косаренко-Косаревич розглядав пропонувану тоді тезу: „Українці повинні допомогти Росії опанувати усю Європу, щоб усі народи на власній шкурі пізнали, що це значить бути під кнутом московського окупанта“. В. Косаренко-Косаревич заперечив: „Тільки спільний та однодушний фронт усіх ще вільних немосковських народів був би спроможний досягнути успіху в остаточній боротьбі. Тільки спільний та однодушний фронт усієї української еміграції на землях тих вільних ще народів був би спроможний сприяти успіхові визвольних змагань“.

2022 року деякі представники корінних народів Росії утворили Форум вільних народів Росії, що дає змогу розробити план розпаду РФ. У лютому 2023 року представники Кенігсбергу (Калінінградська область), Інгрії (Санкт-Петербург), Уралу (Єкатеринбург), Сибіру (Новосибірськ) та Кубані (Краснодарський край) оголосили про початок онлайн-референдуму щодо незалежності від Москви.

Форум вільних народів об'єднує лідерів рухів поневолених націй та регіонів сучасної Росії та представників політичного, дипломатичного, медійного та аналітичного світу вільних держав світу з метою мирної та ненасильницької деколонізації, деімперіалізації, демілітаризації та сучасної Росії. Фактична мета – розпад Російської федерації.

На основі історії зробимо висновок: які фактори мають скластися, щоб Російська федерація розпалася?

Необхідні відчутні військові поразки, які призводять до того, що суспільство дедалі більше невдоволене війною, уже не має патріотичної істерії, хоче внутрішніх змін.

Все-таки більшість росіян до санкцій підлаштовується. І вони здебільшого є глядачами війни. Коли ж війна безпосередньо зачіпає кожного, коли гинуть майже у кожного близькі, люди починають думати. Також має значення розвиток місцевих еліт. Україна має працювати з регіональними елітами, в інтересах яких бути незалежними від Москви, не платити податки, не виконувати накази, а бути господарями на своїй території. Такі тенденції вже помітні. Їх треба всіляко підтримувати, у тому числі через вплив тамтешнього українства.

ІСТОРІЯ

Українські вітрильники в Нью-Йорку

Левко Хмельковський

24 липня 1992 року „Свобода“ розповіла про візит українських вітрильників до Нью-Йорку на святкування Дня незалежності США і 500-річчя відкриття Америки Христофором Колумбом. 240 кораблів з усього світу взяли участь у святі. Серед них були з України вітрильник „Товариш“ (капітан Борис Кісов), яхти „Ікар“ (капітан Борис Немиров) та „Маестро“ (капітан Олег Сташкевич).

Капітанів і моряків запросили до Українського народного дому. Молитву виголосили оо. Патрикій Пашак, Григорій Рекуча і Володимир Базилевський. Промовляли керівник управи Українського народного дому Роман Данилюк, керівник Товариства „Самопоміч“ Віктор Батюк і представник ЗУАДК Андрій Соколик.

На ремонт пошкодженої штормом яхти „Маестро“ за 20 хвилин зібрали 6,500 дол. Д-р Степан Ворох і дружина д-ра Баранецького вручили подарунки від Українського лікарського товариства Північної Америки. Капітани розповіли про вітрильники і плавання в океані.

Вітрильник „Товариш“ був побудований в 1933 році на верфі „Blom & Foss“ в Гамбурзі під назвою „Gorch Fock“ на честь відомого німецького мариніста-письменника Ганса Кінау, який мав псевдонім Горх Фок.

Починаючи з 1934 року, викорис-

Вітрильник „Батьківщина“ в Нью-Йорку. (Фото: Левко Хмельковський)

товувався в навчальних цілях. Після Другої світової війни в 1948 році морське судно по репарації перейшло в СРСР. У 1949 році отримав ім'я „Товариш“, був переданий в Херсонське морехідне училище в 1951 році. У 1994 році через поганий стан отримав дозвіл лише на рейси по Чорному морю, а в 1999 році був відбуксований у місто Вільгельмсгафен. З 2005 року розміщений як плаваючий музей у гавані міста Штральзунд, який і був його первісним портом приписки. У березні 2022 року „Горх Фок“ підняв на свій щоглі прапор України на знак підтримки України та окупованого тоді Херсона.

Це був вже другий „Товариш“ на морських шляхах. Перший почав плавання в 1897 році. Восени 1914 року його купила Росія як „Лористон“ для постачання будови Мурманської залізниці. Після 1917 року барк перейшов до Великобританії. У 1921 році переданий в СРСР, дістав назву „Товариш“. Під час Другої світової війни вітрильник був переданий Німеччині і восени 1943 року розбомблений радянською авіацією.

Я був гостем залоги вітрильника „Батьківщина“, який прибув до Нью-Йорку в липня 2000 року після двомісячного переходу з Києва рус-

Вітрильник „Gorch Fock“ (згодом „Товариш“).

(Закінчення на стор. 13)

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Андрій Нинка
Редактор: Левко Хмельковський

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800
Fax (973) 644-9510

E-mail: svoboda@svoboda-news.com
Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.
Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення
☎ (973) 292-9800 x 3040 • Fax (973) 644-9510
E-mail advertising@ukrweekly.com

Передплата
☎ (973) 292-9800 x 3040
E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або його видавця.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Віктор Цимбал викривав Москву Вітаємо з Днем подяки!

Найстрашнішу картину художника Віктора Цимбала „Голодомор“, передану до Києва в дар зі США у 2019 році, бачив кожен. Представляю іншу роботу – з свічею і газетою.

На еміграції у Польщі, Чехословаччині, Аргентині і США Віктор Цимбал (1902-1968), колишній воїн УНР родом із Ступичного Звенигородського повіту, постійно був у числі найбільш затребуваних художників.

Він став надзвичайно популярним художником реклами – до уродження Черкащини буквально шикувалися в чергу із замовленнями найбільші фірми Аргентини, робили замовлення і відомі на весь світ торгові марки США, замовляли рекламні зображення і фірми італійські, фран-

цузькі, німецькі, скандинавські та чимало інших.

Художник з Черкащини не забував доносити світу правду про жакхливий Голод, проведений Москвою на тотальне винищення українців.

Помер Віктор Цимбал 28 травня 1968 року в Нью-Йорку на 67 році життя від захворювання, походження якого не з'ясоване. Існують припущення, що його хворобу і смерть організували радянські спецслужби, оскільки твори Віктора Цимбала мали потужний патріотичний вплив по всьому світу, де мешкали українці, вони нелегально розповсюджувалися навіть у радянській (на той час) Україні.

Андрій Кравець,
Черкаси

Від організації „Усмішка дитини“ щиро вітаємо з Днем подяки редакцію тижневика „Свобода“ та українців у США. Ми любимо читати газету, яка з перших днів війни згуртовує українську діаспору для допомоги Україні. Завдяки „Свободі“ українці у світі можуть щотижня читати хроніку воєнних подій, про мужність і сильний непоборний дух українських воїнів.

Також дякуємо благодійнику зі

США Богдану Чуловському, який з родиною допомагає коштами на лікування поранених солдат, для бідних дітей. Разом з подарунками він висилає газету „Свобода“, яку читають люди в бережанській бібліотеці та переселенці в прихистку. Завдяки підтримці доброчинців, ми продовжуємо дарувати щасливі усмішки сиротам та дітям з інвалідністю.

Михайло Михайлинин,
Бережани, Тернопільська область

Світ має відвернути катастрофу

19 листопада минуло 1,000 страшних днів і ночей жорстокої навали скаженої російської орди, яка не приховує, що націлена підпалити сучасний світ. Тому світ мав би мобілізувати всі ресурси щоб відвернути страшну катастрофу, що нависла над ним.

Нині мало хто задумується, що путінська Росія з її „русским міром“ по суті прагне того, що в 1920-му році хотів маразматичний Ленін – „ощасливити“ спочатку Європу, а згодом і весь світ „пролетарською революцією“ та російським „способом життя“. Тоді під Варшавою цивілізаційну катастрофу вдалося відвернути зусиллями об'єднаних польських та українських військ.

Нині Україна по суті самотужки – ціною великої крові, страшного болю та страждань рятує світ від ще страшнішої катастрофи. В одній з телепередач було названо шоковую цифру українських жертв путінського божевілья. У нас уже більше 50 тис. ампутантів. Тобто, кожного дня війни у нас 50 людей втрачає руку або ногу. А скільки є інших жакхливих каліцтв? Скільки невинного народу гине? Як мистець доступними мені

Олександр Мельник. (Фото: Василь Шандро)

засобами запитую правителів сучасного світу: скільки ще триватиме ця проклята війна? Наскільки нас, українців ще вистачить аби протистояти наступу зла? Європа рахує? Світ спостерігає?

З цього приводу таке написалось:

Де ти ділась, Атлантидо?
Чи була колись ти взагалі?
Чи тримати над тобою небо
у атлантів були сили замалі?
Впало небо й поховало
у байдужій атлантичній млі,
наче й не було тебе ніколи
на оцій сплюндрованій землі.
Люди знов у пустку піднімали
над руїни миру і добра покров,
нелюди його на шмаття рвали
і вампіри знов ідуть по кров.
Зранені, скалічені атланти
наших днів новітній творять міт,
все тримають небо, щоб не впало
поховальним саваном на світ.

Олександр Мельник,
Київ

Олександр Мельник. „Останні атланти“ (2024. Полотно, акрил)

Британія передала...

(Закінчення зі стор. 2)

ським балістичними ракетами АТАСМс українці вперше застосували проти цілей на території Росії також британські крилаті ракети Storm Shadow. Крилата ракета Storm Shadow класу повітря-земля вражає цілі до 250 кілометрів. Близька до неї за дальністю американська балістична ракета АТАСМс має дещо більшу дальність – понад 300 кілометрів. Раніше Велика Британія та Франція передавали Києву такі ракети для ураження цілей у межах кордонів

України.

Також, за повідомленнями ЗМІ з посиланням на заяву керівника спеціального штабу з питань України в Міністерстві оборони Німеччини генерал-майора Крістіана Фройдінга, Німеччина планує передати Україні дві системи протиповітряної оборони IRIS-T до кінця цього року. Йдеться про системи малої та середньої дальності.

Раніше Путін погрожував суворою помстою, якщо західні країни нададуть Україні ракетну артилерію, танки, військові літаки та здатність завдавати ударів по Росії.

Голос Америки

Отже, чия сила того й правда?

Олександр Любич

Я не належу до числа політиків, котрі вирішують долю певних країн, але, як громадянин і людина, в якій є вже достатній життєвий досвід, маю право на свою точку зору. Людство увійшло в ХХІ ст. зі значним багажем поглядів і проблем, успадкованих від попередніх століть. І, на жаль, від „гуманізму“ Еразма із Роттердаму мало що змінилось. Коли я думаю про нинішню війну в Україні, то все більше впевнююсь в гіркій істині: „Будапешт“ 1994 року, на жаль, привів до війни 2014 року. Бо, на сильних, як відомо з давніх давен, не нападають!

У ці грудневі дні виповнюються гіркі дати принаймні для двох волюбних народів – українського і чеченського. Рівно 30 років тому в Будапешті керівники України, Росії, США і Великої Британії підписали Меморандум про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї. І, в обмін на відмову України від ядерної зброї, Борис Єльцин, Білл Клінтон та Джон Мейджор надали першій із них гарантії „безпеки“. Зараз, коли мої співвітчизники згадують про це, на душі їх стає надзвичайно гірко! Навряд, чи турбувався за долю України, коли підписував „Меморандум“ британський прем'єр Мейджор. Так само байдужою вона була і для президента США Клінтона, хоча він і цитував „на публіку“ Шевченка і проголошував 1994-ий „роком України“. Не турбувався за своїх сусідів і російський керманіч Єльцин, підіймаючи келих за „святковим столом“. Але стає сумно, коли розумієш, що байдужою була доля України і для „нашого“ Леоніда Кучми: його більше цікавили особисті маєтки і статки, десть за її межами. Тому все ще актуальні слова великого патріота Михайла Грушевського: „Біда України в тому, що нею керують ті, кому вона непотрібна“. Саме ця байдужість і „непотрібність“ України власній „еліті“ і спровокувала цю страшну війну, яка дісталась громадянам і Володимирові Зеленському. Отже, українців чекають нелегкі роки і проблеми, які доведеться самотійно вирішувати. Бо

сучасний світ, так само і сотні років тому, побудований на принципі : „Чия сила, того й правда!“, а ООН, створена для стримування агресій і війн вже не виконує своїх функцій. Та й як вона їх може виконати, якщо в Раді безпеки засідає країна, яка розпочала війну?

Єльцин заклад „міну сповільненої дії“, вибравши спадкоємця, котрий зруйнував встановлений порядок повоєнних відносин на континенті і в усьому світі. Але Єльцин не думав про „континент“ чи „світ“, бо був стурбований лише питаннями власної безпеки і майбутнього своєї родини. А моральну нікчему і великого інтригана в одній особі, котра змінила його, ще менше турбували „проблеми“ росіян і перспективи розвитку своєї країни. Путін захотів увійти „в історію“, як „восстановитель“ втрачених земель. І розв'язав війну, яка згубить його, бо, як кажуть ті ж самі росіяни, „не по Сеньке шапка“. Новоявлений „імператор“ розкрив такий „ящик Пандори“, звідки з'являться все нові й нові проблеми, вирішити які не вдасться нікому. Серед них і проблема міжнародних відносин, штучно стримувана кремлівською командою.

У ці грудневі дні виповнюється також і 30-та річниця початку Першої чеченської війни (11 грудня 1994 – 31 серпня 1996), під час якої загинула велика кількість росіян (точних втрат і досі не можуть назвати), а чеченському народові вона принесла загибель не менше 3 тис. воєнків і до 120 тис. мирних мешканців (серед них і великої кількості дітей). До закінчення війни, внаслідок теракту, був знищений і перший президент незалежної Чеченської Республіки Ічкерія генерал Джохар Дудаєв (21 квітня 1996 року). Він, як ніхто інший, бачив звірину суть російського імперіялізму та шовінізму і передбачав майбутні події в Європі і світі. Дудаєв в одному зі своїх інтерв'ю пророчо заявив, що Україні прийдеться воювати з Росією, бо „українці ніколи не змиряться із русифікацією та русизмом“. Перша „чеченська війна“, як відомо, закінчилась поразкою окупантів, але, після приходу до

(Закінчення на стор. 10)

Світове українство...

(Закінчення зі стор. 1)

ви Голодомору, знищені не лише голодом, а й навмисною анексією та знищенням української нації", – сказав віцепрезидент Українського конгресового комітету Америки Михайло Савків.

До події приєдналися представники різних українських церков, української громади, Конгресу та Департаменту США, а також послы європейських країн, зокрема Молдови та Чехії.

Посол України у США Оксана Маркарова нагадала, що Україна відзначає День пам'яті жертв Голодомору тоді, коли українці вже одинадцятий рік продовжують боротися за своє життя.

Разом з присутніми священнослужителями Української католицької та Православної церков спільно провели Молебень за душі заморених сталінським голодом.

Завершив вечір пам'яті Дж. О'Браєн, який запевнив українців у тому, що у США вони мають надійних партнерів.

„Україна була, Україна є, і Україна буде“, – підсумував О'Браєн, виголосивши останні слова українською мовою. (Голос Америки)

ТІГРЕ, Аргентина

У місті Тігре, провінція Буенос-Айрес, з нагоди вшанування 91-их роковин Голодомору 1932-1933 років в Україні до 1 грудня триватиме виставка Юлії Федорович „Голодомор“. Організаторами виступила Українська центральна репрезентація в Аргентинській республіці разом з

Посол України у США Оксана Маркарова (зліва) та учасники церемонії. (Фото: Голос Америки)

міською владою, за підтримки посольства.

Наприкінці жовтня 2024 року муніципалітет міста Тігре визнав Голодомор 1932-1933 рр. геноцидом, що став наслідком репресій та політики примусової колективізації сталінського режиму. На вшанування пам'яті жертв Голодомору остання субота листопада кожного року була оголошена „Днем пам'яті жертв Голодомору“.

Під час відкриття виставки Посол України Юрій Клименко наголосив, що нинішня широкомасштабна війна Росії проти України є продовженням прояву злочинного характеру кремлівського режиму, який залишився безкарним, у тому числі за страшний злочин проти українців – Голодомор.

У Національному домі 200-річчя у Буенос-Айресі до 8 грудня триває виставка художніх робіт українських дітей та молоді „Діти війни“.

Посол України Юрій Клименко та Юлія Федорович. (Фото: Посольство України в Аргентині)

ВАРШАВА, Польща

Українська громада Польщі, а також акредитовані у Польщі українські та іноземні дипломати молитовно вшанували пам'яті жертв Голодомору в Україні на Вольському православному кладовищі у Варшаві.

ОТТАВА, Канада

На Парляментському пагорбі в Оттаві вшанували мільйони жертв Голодомору-геноциду в Україні. Про це повідомила Посол України в Канаді Юлія Ковалів: „В Оттаві розпочалися заходи з відзначення в Канаді 91-ї річниці Голодомору 1932-1933 років – однієї з найбільш жорстоких і найтрагічніших сторінок в історії України. Разом з депутатами всіх партій Парляменту Канади, дипломатами, українською громадою та друзями України на Парляментському пагорбі згадували мільйони українців, які стали невинними жертвами страшного геноциду, організованого сталінським режимом“.

Під час заходу посол „звернулася до всіх присутніх, нагадуючи про

БРЮССЕЛЬ, Бельгія

Посольство України спільно з українською громадою запалило „Свічку пам'яті“ на знак вшанування пам'яті мільйонів жертв Голодоморів в Україні – жакхливих актів геноцидів українського народу, штучно створених радянським тоталітарним режимом. Хвилиною мовчання згадали про мільйони безневинних українських жертв, які Україна втратила в ті роки. „Метою Голодомору було знищити український народ як націю через насильницьке вилучення продовольства, бльокаду українських сіл та цілих районів, тотальну конфіскацію всіх харчів, повну заборону виїзду за межі охопленої голодом України, репресій проти незгодних. Не забуваймо нашої історії, не забуваймо, що обличчя ворога не змінилось, не забуваймо, що його мета та ж сама – знищити Україну та українську націю. Але росія нас не здолає! Україна вистійть та переможе!“, – зазначила Тимчасова повірена Наталія Аношина під час свого виступу.

СТАМБУЛ, Туреччина

З благословення Вселенського патріарха Варфоломія відбулися Божественна Літургія та Панахида за жертвами Голодоморів в Україні. Служіння очолив Патріярший Вікарій Митрополит Старець Деркон Апостол. Опісля відбулися велике віче, під час якого буде вшановано пам'яті загиблих під час Голодоморів в Україні, Всеукраїнська акція „Запали свічку“, благодійний показ документальної стрічки „Да Вінчі“ (режисер – Володимир Сидько). Українське товариство взаємодопомоги в Стамбулі заявило: „Ми щиро дякуємо представникам іноземного дипломатичного корпусу, зокрема Бельгії, Болгарії, Бразилії, Грузії, Іраку, Молдови, Нідерландів, Польщі, Румунії, Швайцарії, а також представникам української та кримськотатарської громади Туреччини, які були сьогодні з нами під час Літургії та Панахиди“.

Президент представив...

(Закінчення зі стор. 1)

тять кілька додатків, які базуються на новій українській політиці щодо відновлення житла, а також національному стандарті безбар'єрності. Окремий додаток присвячений новому підходу до освіти українських дітей, які перебувають за кордоном. Також цей пункт передбачає осучаснення соціальної політики, зокрема системи охорони здоров'я, і розвиток співпраці між державою та церквою. Крім того, у цьому пункті запропоновані конкретні рішення для збереження людського капіталу: створення інституту множинного громадянства, перезапуск дипломатичної служби, безкоштовне харчування для всіх школярів. Також буде створений спеціальний орган центральної виконавчої влади – Міністерство об'єднання українців, яке займатиметься справами глобальної української спільноти.

9. „Культурний суверенітет“. Він

передбачає створення великої культурної коаліції та, зокрема, реалізацію формату „культурного Рамштайну“, розвиток культурної дипломатії для просування українських наративів через культурні та мистецькі проекти за кордоном.

10. „Політика героїв“. Саме цей пункт чи не найбільш відповідальний із морального погляду. Його реалізація має врегулювати перехід із військової служби у статус ветерана. Він містить п'ять спеціальних додатків. Перший – щодо здоров'я та реабілітації ветеранів – передбачає спеціальні умови для захисників. Другий – про завершення підготовчих робіт для запуску програми помічника ветерана. Третій – щодо створення мережі ветеранських просторів у кожному регіоні України. Четвертий – про запровадження програми економічної та соціальної підтримки для ветеранів, зокрема на придбання житла. П'ятий – щодо освітніх ініціатив для ветеранів та їхніх дітей.

Офіційне інтернет-представництво Президента України

Українку нагородили...

(Закінчення зі стор. 5)

Нової Зеландії та на міжнародному рівні.

Її науковий інтерес стосується того „як образи та сприйняття „інших“ – народів, націй та країн – впливають на те, як ми відображаємо світ у нашій уяві та впливають на те, який курс дій ми здійснюємо щодо наших міжнародних партнерів та суперників. Як ці ментальні образи формують наші очікування та ставлення до

цих дій, особливо, коли ми стикаємося з війною і миром у міжнародній політиці“.

Отримуючи високу наукову нагороду, проф. Н. Чабан підкреслила, що її слова вдячності насамперед „нашій хоробрій Україні та її народу“.

Вона висловила вдячність усім тим, хто сприяв її становленню, і хто стоїть за цією нагородою – сім'ї, своєму науковому керівникові професорці Світлані Жаботинській, своїм співробітникам у Новій Зеландії та за кордоном за їхню надихаючу пристрасть, досвід та оптимізм у дослідженнях.

KEEP
UKRAINE
WARM

ЩОРІЧНА ЗИМОВА БЛАГОДІЙНА КАМПАНІЯ
НА ПІДТРИМКУ ЗАХИСНИЦЬ УКРАЇНИ

УСІ КОШТИ БУДЕ СПРЯМОВАНО НА
ПРИДБАННЯ ЗИМОВОЇ ФОРМИ ТА ІНШИХ
НЕОБХІДНИХ ТЕПЛИХ РЕЧЕЙ ДЛЯ
ЗАХИСНИЦЬ УКРАЇНИ НА ПЕРЕДОВІЙ.

SCAN TO DONATE

Fall in love with our rates!

LONG-TERM ANNUITIES

5 YEAR
6.00%*
3.50% renewal rate

7 YEAR
7.00%*
3.75% renewal rate

9 YEAR
8.00%*
4.00% renewal rate

* FIRST YEAR RATE. MINIMUM GUARANTEED RATE 2%.

IMMEDIATE ANNUITY 4.00%**
** LIFE OPTION, OR FIXED PERIOD OF 10 YEARS OR LONGER.

MULTI-YEAR GUARANTEED ANNUITY (MYGA)

3-YEAR 5.00%

5-YEAR 4.50%

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.
2200 ROUTE 10, PARSIPPANY, NJ 07054 • 800-253-9862 • INFO@UNAINC.ORG • WWW.UNAINC.ORG

STAND WITH UKRAINE

EFFECTIVE 10/07/2024

RATES SUBJECT TO CHANGE. NOT AVAILABLE IN ALL STATES.

Росіяни зазнають...

(Закінчення зі стор. 1)

орієнтовно 680 км від кордону з Україною. На цьому арсеналі зберігаються артилерійські снаряди, ракети для РСЗВ „Град“, „Смерч“ та „Ураган“, „Іскандери“, північнокорейські KN23, ракети до С-300 та С-400, боеприпаси для комплексу „Тор“.

- 20 листопада у Белгородській області атаковано завод компанії ЕФКО, який публічно робить харчову продукцію, але насправді виготовляє грузові дрони, котрі використовує російська армія у воєнних цілях. 20 листопада у селищі Соснівка в Самарській області дрони атакували нафтоховище.

- У Курській області в ніч на 24 листопада ЗСУ уразили ворожу радіолокаційну станцію ЗРК „С-400“.

- Галицькі десантники продовжують поповнювати обмінний фонд в Курській області – лише за один бій взято в полон 26 росіян.

- 22 листопада на Сіверському напрямку прикордонники зупинили найбільший за останній період ворожий штурм – понад 20 одиниць ворожої техніки.

- Внаслідок обстрілів російськими

окупантами з 18 листопада по 24 листопада Донецької, Херсонської, Миколаївської, Запорізької та Харківської областей 22 людей загинули, 116 поранені. Станом на ранок 19 листопада 2024 року 592 дитини загинули та понад 1,702 поранені – з різним ступенем тяжкості.

- За час повномаштабного вторгнення Російська федерація примусово перемістила 19,546 дітей. Водночас вдалося повернути 1,012 з них.

- Росіяни могли вбити п'ятьох полонених українських військових на Покровському напрямку. Це сталося у листопаді 2024 року, коли росіяни штурмували українські позиції поблизу села Петрівка Донецької області. Військові ЗСУ відступили та сховалися у приватному будинку, але російські війська оточили їх та взяли в полон. Військових змусили залишити укриття без зброї та лягти на землю. Далі їх розстріляли з автоматичної зброї, коли вони лежали з руками за головою. Досудове розслідування проводить СБУ. У Генпрокуратурі повідомляли, що правоохоронці розслідують 53 кримінальні провадження за фактами розстрілу росіянами 177 українських військових. Лише у жовтні-листопаді зареєстрували 13 таких проваджень щодо 54 бійців.

Укрінформ, „BBC News Україна“

Українці у польській...

(Закінчення зі стор. 3)

українці часто зустрічаються із запитами на кшталт: „Чому ти не в Україні, чому не борониш свою країну?“. У такий спосіб польські однолітки накладають на українських учнів моральні зобов'язання, які неможливо виконати. Це, як підкреслюють дослідники, може означати, що в школах не обговорюють причини втечі українців до Польщі та поточну ситуацію в Україні. Один з українських школярів, якого цитують у дослідженні, відзначає: „Поляки почали говорити про війну, коли на польську територію прилетіли дві ракети. Вони одразу заявили, що ракетні прилетіли з України, і ставлення поляків почало змінюватися. Раніше вони мовчали або підтримували нас. Однак згодом змінилися. Можу сказати, що це сталося через переконання батьків“.

Інший український учень говорить, що „поляки мають свій спосіб життя, поведінку, а ми – свій“. Так він пояснює брак порозуміння.

„Ми не подобалися одне одному з першого знайомства. Були смішки з боку поляків, дивні погляди“, – говорить наступний юний український респондент.

Автори дослідження підкреслюють, що у 2022-2023 навчальному році в школах одразу спостерігався поділ між двома спільнотами – польською та українською. Діти двох національностей спілкувалися окремо, і в наступному навчальному році ця тенденція поглибилася. Причини безрезультатної інтеграції автори звіту пояснюють так: „Учні обох національностей висувають однакові звинувачення. Обидві спільноти стверджують, що саме інша група не хоче спілкуватися. Обидві також заявляють, що намагалися налагодити взаємини, але ці зусилля були відкинуті іншими“.

Водночас автори опитування підкреслюють, що українці, мабуть, більш розчаровані браком прогресу в спільній взаємодії та песимістично оцінюють можливість покращення ситуації в майбутньому. І хоча в польській системі освіти запроваджено низку заходів, щоб забезпечити вивчення польської мови, українські учні підкреслюють, що її знання не веде до знайомств та кращих відносин із польськими ровесниками.

„У висловлюваннях обох сторін можна почути переважно байдужість і прийняття поточної ситуації. Порівнюючи з попередніми роками, у словах українських школярів менше емоцій і більше раціонального мислення. Вони не обмірковують причини браку інтеграції, а розробляють стратегії адаптації, створюючи де-факто ізольовані групи“, – підсумовують автори цю частину дослідження.

Набридло відрізнятись

У документі звернено увагу й на те, що українські учні з досвідом біженства можуть свідомо приховувати свою національність. Стратегія тут полягає у тому, щоб не відрізнитися. Українська молодь бачить також, що прояв своєї національності може дратувати польське оточення, і хоче цього уникнути. Дослідження показує водночас, що частина учнів втомилася розповідати про свою культуру.

„Вони не хочуть говорити про Україну, про свою культуру. Це вже було. Вони не хочуть. Цього року вони прагнуть нейтральних, смішних подій, як-от День смішних окулярів“, – зазначає одна з опитуваних вчительок, яка відповідає за шкільне самоврядування. Зі слів шкільного психолога також помітно, що польські та українські діти не хочуть вже зосереджуватися на польсько-українських ініціативах і воліють взяти участь, наприклад, в проєктах, присвячених культурі осіб з вадами слуху.

„Мій син каже, що йому не подобається, коли його постійно хтось просить розповісти, як воно в Україні: як жити, куди ходити за покупками – йому це набридло“, – говорить своєю чергою один з українських батьків.

Майбутнє школярів

Автори дослідження простежили також моделі поведінки українських учнів щодо планів про середню школу. Помічено кілька головних напрямів дій. Деякі зі школярів хочуть закінчити середню школу й відразу піти на роботу. Серед причин дослідники називають потребу утримувати тут сім'ю, низький культурний потенціал та плани виїхати з Польщі в найближчому майбутньому. Наступна група планує якнайшвидше опанувати конкретну професію. Її представники обирають технічні або професійно-технічні школи. Не хочуть витрачати час на навчання в середній школі, а потім ще й в університеті.

„Йдеться про те, щоб знайти роботу в майбутньому й отримувати зарплату, завдяки чому можна буде тут жити та утримувати сім'ю“, – пишуть про міркування учнів дослідники. Ще одна група – помітно менша, де учні планують закінчити середню школу і вступити до університету. Такі діти здебільшого мешкають у великих містах або в сім'ях із вищим культурним капіталом. У планах учнів спостерігається залежність від статі. Хлопці частіше, ніж дівчата, хочуть швидко знайти роботу й заробляти. До того ж учениці частіше планують вступити до технікумів, а учні – до галузевих шкіл, які дозволять їм стати автомеханіками чи працівниками складу. Дослідникам вдалося встановити найбільш популярні навчальні дисципліни – це архітектура й дизайн.

„Однією з мотивацій є бажання повернутися в Україну, де після закінчення війни буде попит на ці професії“, – йдеться у звіті.

У загальному підсумку дослідники вказують, що конфліктам та ізоляції сприяють стереотипи та упередження. Серед них – хоча б хибне переконання, що українці „живуть за кошт соціальної допомоги“. Чергові причини – це сприйняття українців з боку поляків як „невдячних“ або очікування, що українські діти припинять розмовляти рідною мовою у школах. У документі пропонують дії, які могли б покращити ситуацію. Наприклад, ініціювання школою заходів неутраляного характеру, не пов'язаних з етнічною приналежністю, але із залученням усіх учнів. Згадано також про оперативне реагування педагогічного колективу на конфлікти, залучення українських учнів до складу шкільної ради чи участі школи в проєктах з питань різноманітності та мультикультурності.

Варишав

Отже, чия сила...

(Закінчення зі стор. 7)

влади в Кремлі Путіна вона відновила із новою силою. Путін майже за 10 років (1999–2009) зумів „підкорити“ волелюбну Чечню, що породило у ньому впевненість у власній безкарності й величч. І, врешті решт, спонукало до нових завоювань і походів. Але, схоже на те, що у війні з Україною, розпочатої в 2014 році і продовженої в 2022 році, цей хижак зламає свої „зуби“. Якщо путінська Росія і втримає частину загарбаних територій, то своєї головної мети – взяття „матері міст руських“ Києва і, хоча б,

лівобережної України, вона вже не досягне. Це ясно усім!

І, яким би не був хід боротьби сил добра проти сил зла, фінал її вже можна передбачити. Вона не може не закінчитися, як було вже не раз, поразкою останніх, бо інакше це буде суперечити самому історичному процесові. Але Україні та її мешканцям потрібно готуватися до тяжких випробувань і труднощів у найближчі роки. І, від цього, нікуди не дінешся. Все наполегливіше звучать голоси про відновлення „ядерного потенціалу“ України: лише це може зупинити агресивного сусіда. Яким буде вихід зі складної ситуації – покаже майбутнє.

ЕВГЕН ЩЕРБА
Ліцензований Продавець
Страховання Життя

EUGENE SERBA
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
Branch 173, Wilmington, DE

856-904-4161
Eserba@aol.com

ARKA

Вишиванки, хустки, нитки,
тканина до вишивання, рушники,
коралі, пояси, кераміка, різьба

89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: 212-473-3550

Друкарня

COMPUTOPRINT Corp.
Established 1972
Clifton, New Jersey

виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправах)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

**Ваші замовлення виконуємо
сумлінно, скоро і на час та
з 40-літнім досвідом!**

973-574-8800

Fax: 973-574-8887
e-mail: computopr@aol.com

DNIPRO LLC.

Туристичні послуги: авіаквитки в Україну та інші країни • Пересилка пакунків, автомобілів та контейнерів в Україну та інші країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки

ROSELLE, NJ 645 W 1st Ave. Tel.: 908-241-2190 888-336-4776	CLIFTON, NJ 565 Clifton Ave. Tel.: 973-916-1543	PHILADELPHIA, PA 1916 Welsh Rd., Unit 3 Tel.: 215-969-4986 215-728-6040
--	--	---

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Зустріч з Адріаном Каратницьким

Уляна Мазуркевич

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – Філядельфійський осередок праці Наукового товариства ім. Шевченка 20 жовтня влаштував зустріч з відомим українським істориком, політологом, автором і діячем, старшим науковим співробітником Атлантичної ради Адріаном Каратницьким, який упродовж останніх 30 літ активно заангажований у справі молоді української держави. Його думки й аналізу політичних подій можна знайти на шпальтах численних провідних часописів і журналів. Його найновіша книга „Поле битви – Україна“ – це, без сумніву, перша більша англійська історія України від часу проголошення незалежності до війни з Росією. Автор наводить історію України через діяльність шести президентів

України. Героєм його історії є Україна – соборна й інклюзивна, яка виринула, незважаючи на корупцію олігархів і натиски Росії і дає надхнення світові своєю боротьбою у відстоюванні принципу національної суверенності.

Зустріч з науковцем відбулася у приміщенні „Святої Софії“. Уляна Мазуркевич відкрила зустріч і запросила присутніх однохвилинною мовчанкою вшанувати пам'ять д-ра Володимира Базарка, дотеперішнього голови Осередку, який кілька днів перед тим несподівано відійшов у вічність. Після того представила короткі біографічні дані доповідача. Автор говорив англійською мовою, бо на зустріч прибули також американці. При перекусі зацікавлені присутні мали нагоду обмінятися думками з автором.

Програмовий комітет (зліва): голова Уляна Мазуркевич, гість Адріан Каратницький, Уляна Процюк, Дора Винницька.

Нагороджено закордонних українців

Президент України Володимир Зеленський 18 листопада підписав указ про відзначення державними нагородами України за мужність і самовідданість, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вагомий особистий внесок у розвиток різних сфер суспільного життя в умовах воєнного стану, сумлінне виконання професійного обов'язку.

Серед нагороджених є закордонні українці.

Орденем князя Ярослава Мудрого IV ступеня нагороджений Стефан

Романів – перший віце-президент Світового конгресу українців (помертньо); орденом „За заслуги“ III ступеня – Олена Бескоровайна – директорка Дому українських традицій, президентка двомовної українсько-угорської загальноосвітньої школи та гімназії для українських дітей в Угорщині; Ліліана Грекса – речницю української громади в Державних зборах Угорщини; Діана Ігнатенко – керівниця Центру української мови та літератури Бельцького державного університету ім. Алеку Руссо в Молдові; Дзвінка Качур –

віце-президентка Світового конгресу українців, почесна президентка громадської організації „Українська асоціація в ПАР“; Мирослава Керик – голова Фонду „Український дім“ у Варшаві; Дмитро Лекарцев – прези-

дент Національного конгресу українців Молдови; Наталія Панченко – голову Фонду „Евромайдан-Варшава“.

Офіційне інтернет-представництво Президента України

Білоруська церква допомогла Україні

Левко Хмельковський

ГАЙЛАНД ПАРК, Нью-Джерсі. – До Білоруської автокефальної православної церкви Жировицької ікони Божої матері надійшла подяка захисників України за підтримку у важкій війні.

Коли настоятель церкви митрофорний протоєрей Зіновій Жолобак оголосив листа операторів підрозділу безпілотників, які на фронті втратили автомобіль оперативного зв'язку, громада негайно зібрала 3 тис. дол., які переказали воїнам на купівлю авто.

Іпотека від Кредитівки СУМА...

ЛЕГКО
Особисто або дистанційно

ЗРУЧНО
Експертний супровід від кваліфікації до закриття

ШВИДКО
Працюємо за вашим графіком

5.875%*
7/1 Year Adjustable (6.508% APR)

6.250%*
30 Year Fixed (6.343% APR)

Зателефонуйте нам або надішліть SMS
914.220.4900
або надішліть нам електронний лист на адресу
memberservice@sumafcu.org
www.sumafcu.org

Відскануйте QR для найновішої інформації

Main Office: 125 Corporate Blvd. Yonkers, NY 10701

Spring Valley, NY branch: 16 Twin Ave. Spring Valley, NY 10977

Stamford, CT branch: 39 Clovelly Rd. Stamford, CT 06902

New Haven, CT branch: 555 George St. New Haven, CT 06511

St. Petersburg, FL branch: 8950 9th St. North, Suite 130 St. Petersburg, FL 33702

North Port, FL branch: 5400 S. Biscayne Dr., Suite A North Port, FL 34287

* Rates as of 11/1/24. Subject to change without notice. Rates for 1 to 4 family owner occupied/condominiums/co-ops. Rate, points and APR may be adjusted based on several factors including, but not limited to, state of property location, loan amount, documentation type, loan type, occupancy type, property type, loan to value and your credit score. Your final rate and points may be higher or lower than those quoted based on information relating to these factors, which may be determined after you apply. The annual percentage rate (APR) is the cost of credit over the term of the loan expressed as an annual rate. The APR shown here is based on the interest rates and points only and does not take into account other loan specific finance charges you may be required to pay.

SUMAFCU NMLS# 527694

У Нью-Йорку...

(Закінчення зі стор. 1)

Учасники вітали Надію Северин, яка пережила Голодомор. У липні цього року українка відзначила своє 100-річчя. Серед гостей був президент Українського народного союзу Роман Гірняк.

Церемонію відкрив Митрополит УКЦ Борис Гудзяк, який попросив Господа захистити народи України, а всіх присутніх продовжувати молитися за свободу України.

Служба почалася з того, що українські американські ветерани (УАВ) пройшли по головному проходу з прапорами США і України. На чолі був командор УАВ, лейтенант-полковник армії США у відставці Михайло Грицак.

Діти у вишиванках урочисто пройшли з колосками пшениці, які поклали перед запаленою свічкою на тетраподі. Завершальну зв'язку пшениці поклала Н. Северин.

Генеральний директор фонду OUR (Organizing Ukraine Relief) Поліна Бурякова-Алексій супроводжувала двох вояків, які відновлюються після військових травм. Український солдат Михайло Тимінський переніс ампутацію лівої ноги нижче коліна, а Сергій Марчук переніс ампутацію правої ноги вище коліна. П. Бурякова-Алексій сказала: „Ми віримо, що кожна людина заслуговує жити повноцінним, активним життям, незалежно від обставин. На жаль, багато постраждалих українців відчайдушно потребують протезної реабілітації. Простягніть руку співчуття і допоможіть нам забезпечити необхідну реабілітацію за допомогою протезів. Будь-яка сума дуже потрібна і цінується!“.

Служба почалася з вигуку протодиякона УПЦ США Павла Висоцького: „Владико, дай благословення!“. Першим виступив президент УККА і директор Української національної інформаційної служби Михайло Савків. Він розповів про жахи, пережиті сільськими жителями України в 1932-1933 роках, і про те, що нинішній конфлікт відродив український дух і дозволив продовжити боротьбу за збереження своєї ідентичності і нації.

Лідер сенатської більшості Конгресу США Чарльз Шумер заявив, що для нього велика честь бути присутнім на цьому урочистому заході. Присутні аплодували, коли він попросив усіх пам'ятати, що Україна пережила авторитарних головорізів у минулому і робить це знову.

На прохання Митрополита Антонія хор „Думка“ вшанував сенатора, який

Владика вітають Надію Северин.

вирішив провести свій день народження з українською громадою, і заспівав „Многія літа“.

На трибуну вийшов Постійний представник України при ООН Посол Сергій Кислиця.

„Вшанування пам'яті жертв Голодомору має тісний зв'язок із нинішніми загрозами, оскільки їхнє джерело розташоване за тією самою адресою – Кремль, Москва, Росія“, – сказав він. – Нинішня агресія проти України продовжує довготривалу російську імперіялістичну спадщину. Путін, який погрожує ядерною зброєю, має відчутти ціну своїх божевільних амбіцій, а Росію необхідно примусити до справжнього миру“.

Митрополит УПЦ США Антоній у своїй промові заявив: „Україна – незалежна держава. В її народі є справжня ідентичність, від якої він ніколи, ні за що не відмовиться. Ми вдячні Богу за те, що він дав нам можливість знову зібратися і поклонитися разом у Соборі Святого Патрика в Нью-Йорку. За останні 30 років ми отримали благословення трьох кардиналів, які вітали нас у цьому соборі. У 1980-их роках це був кардинал О'Коннор, за ним – кардинал Іган, а тепер кардинал Тімоті Долан, який приймає і вітає нас тут сьогодні. Ми дуже вдячні сенаторові Шумеру і всім дипломатам, які прийшли сюди сьогодні, а також всім вам, мої дорогі друзі, які прийшли помолитися за тих, хто загинув, і за перемогу тих, хто продовжує битися“. Далі він висловив свою подяку хору „Думка“ разом з диригентом В. Гречинським.

В кінці церемонії почесні гості, ветерани і молодь внесли великий прапор України. Першими йшли С. Кислиця і М. Савків. Обидва і владика підійшли до Надії Северин і привітали її.

Світове українство...

(Закінчення зі стор. 8)

страждання українців у роки Голодомору“.

Ю. Ковалів нагадала, що саме Канада відіграла важливу роль у визнанні Голодомору геноцидом українського народу. „Перший у світі пам'ятник жертвам Голодомору було встановлено в Едмонтоні. Сьогодні в провінції Онтаріо учні вивчають трагедію Голодомору у шкільній програмі“, – зауважила Посол.

ПАРИЖ, Франція

За ініціативи Світового конгресу українців у Парижі відбулася хода пам'яті в рамках міжнародної кампанії „Пам'ятаємо Голодомор – геноцид українців триває“. Близько двох сотень українців, а також французів та представників грузинської діаспори пройшли маршем від площі Пантеону до фонтану Сан-Мішель. Також до роковин Голодомору українські студенти східного регіону Франції на площі в місті Метц влаштували артпростір „Найгірший ресторан у світі“. До його меню увійшов суп із шишками, коржі з картопляного лушпиння, млинці з трави, тобто ті страви, які українці змушені були їсти, аби вижити під час Великого голоду.

ВІДЕНЬ, Австрія

В архієпископському катедральному соборі Святого Стефана 23 листопада пройшла екуменічна молитва за мільйонами жертв Голодомору в Україні в 1932-1933 роках. Перед початком Панахиди, яка проходила українською мовою, Посол України разом із представниками австрійської влади, українських православної та греко-католицької церков, австрійської католицької церкви та послами європейських країн запалили традиційну Свічку пам'яті. Всі разом вшанували пам'ять жертв сталінського геноциду та висловили солідарність з українським народом, який десятиліттями після пережитих жахів Голодомору продовжує боротьбу із злочинним російським режимом.

Посол України в Канаді Юлія Ковалів

ЛОНДОН, Велика Британія

23 листопада в Українській православної церкві Св. Преображення Господнього відбувся поминальний молебен, проведений духовенством українських церков з нагоди Дня пам'яті жертв голодоморів та політичних репресій. Молебен відвідав Посол України Валерій Залужний.

У першому ряді, зліва: Поліна Бурякова-Алексій, Михайло Тимінський і Сергій Марчук.

Українські вітрильники...

(Закінчення зі стор. 6)

лом Дніпра через Чорне і Середземне моря та Атлантичний океан. Шхуну привів капітан Дмитро Бірюкович. Про плавання мені розповіли помічник капітана Петро Ващик і стерновий Віктор Перевізник. Фінансами допомогли Берестовецьке та Івано-долинське підприємства з видобутку каменя на Рівненщині, Житомирська фабрика музичних інструментів, а також добродії Віктор Алма, Вероніка Угриняк, Пол Джонс, Лора Стівенсон, Джек Догерті, Пег Тіп'ю, Микола Семчишин, Рой Камечак, Олена Бойко. Стів Фем'як, Богдан і Михайло Памперські утворили групу „Конектикатські друзі Української експедиції”, а вчитель Адам Карпентер з Вільмінгтону створив шкільний гурток, який подбав про засоби зв'язку для шхуни.

Д. Бірюкович сказав: „Ми відкрили

Корабель Військово-морських сил України „Славутич”.

Америку, Америка відкрила нас!”. А Тарас Щур з Організації українських американських ветеранів сказав мені: „Американці дуже раді, що шхуна взагалі прийшла, бо вони поважають ті звершення, коли люди не мають жодного шансу, але добиваються свого”.

Тоді ж до Нью-Йорку прийшов корабель Військово-морських сил України „Славутич”. Гостей вітали біля трапу матрос Андрій Соснов, а на палубі –

командир корабля капітан II рангі Олексій Кисельов, який розповів мені, що вчився в Баку, має маму-українку, тому потрапив до Севастополя і залишився служити Україні. Кораблем опікувалися Черкаси і Дніпро. З українським кораблем нас знайомив старший лейтенант Максим Севаст'янов, з гостями розмовляв заступник командувача ВМС України з виховної роботи генерал Анатолій Пакля, родом з Тиврова.

Корабель був закладений і будувався як великий розвідувальний корабель „Придніпровье”, єдиний такого типу за всю радянську історію суднобудування. Збудований на Чорноморському суднобудівному заводі в Миколаєві, спущений на воду в 1990 році. Після розпаду СРСР перейменований на „Славутич” та прийнятий до складу ВМС України. 28 липня 1992 року на кораблі був піднятий державний прапор України.

В 2014 році „Славутич” був захоплений російськими військами штурмом і з того часу перебував у Севастополі. Викраденого в окупованому Генічеську командира корабля „Славутич” капітана I рангі Олексія Кисельова засудили до 8.5 років позбавлення волі, дозволили отримувати від родичів лише одну посылку та одну бандероль протягом року. У вересні 2023 року його етапували до міста Владимир, в сумнозвісний „владимирський централ”, де він утримується в неволі досі.

Капітан яхти „Маестро” Олег Сташкевич. (Фото: Суспільне Одеса).

Командир корабля „Славутич” Олексій Кисельов.

Капітан шхуни „Батьківщина” Дмитро Бірюкович.

Капітан яхти „Ікар” Борис Немиров.

UKRAINIAN NATIONAL
FEDERAL CREDIT UNION

Дякуємо за непохитну довіру та постійну підтримку!
Бажаємо Вам та Вашим родинам
благополуччя та процвітання!

www.UkrNatFCU.org

СПОМИН

Борнею здобував, словом засівав

Микола Шот

„Ми, що нас хвилі розбурханого світовою завірюхою житейського моря викинули на береги чужих і далеких країв, не забуваймо, що і її, України, святу Правду гонили та переслідували. Віра, вогненна віра в перемогу Правди дасть нам силу перетривати“, – так 1949 року писав Василь Дідюк. За океаном він був відомим українцем, журналістом, гумористом-сатириком і громадсько-політичним діячем, а на рідній землі його ім'я не можна було згадувати, хіба в памфлетах, що друкувала преса, „розвінчуючи“ так званий український буржуазний націоналізм.

В. Дідюк народився лютневого дня 1915 року в українській родині у селі Криволюка, на Тернопільщині. Початкову освіту здобув у школі рідної Криволюки. Пізніше вступив і закінчив Чортківську гімназію, а заодно учительський семінар і здобути фах педагога.

Молодший брат Михайло був членом ОУН, його затримали радянські репресивні органи й після тяжких тортур у катівні він помер. Небавом українська земля відчула появу німецьких нацистів. Вони теж узялися наводити порядки. 14 місяців Василь просидів у гестапівському ув'язненні. Коли ж дивом йому вдалося втекти під час перевезення до концетраційного табору в Дахау, подався у загони, в яких люди були вірні лише одній ідеї – здобути незалеж-

ність Україні. В. Дідюк почав воювати у складі Української повстанської армії. Був політвиховником, відтак редагував газету „Упівські вісті“, інші націоналістичні видання, що виходили в міру потреби й можливостей.

1945 року опинився в німецькому місті Гослар, у таборі переміщених осіб. Українці свій табір назвали іменем Тараса Шевченка. В. Дідюк доклався до створення курсів українознавства, навчання у „Рідній школі“, самодіяльного хору та ще редагував газету „Таборове життя“. Його обрали головою табору.

Через три роки він залишив український табір у Німеччині та оселився в канадській провінції Онтаріо, де вчителював, був директором навчального закладу, інспектором шкіл при Комітеті українців Канади, співредактором газети „Гомін України“, відтак „Свободи“. Про мікрофон також не забував, зокрема, свого часу керував у північній Канаді редакцією щонедільної української програми „Український голос“. Займався також політичною діяльністю. Посідав, серед іншого, посаду генерального секретаря Ліги визволення України, очолював Світовий український визвольний фронт, був президентом Світової федерації українських журналістів.

Уперше він повернувся в рідну Україну 1991 року. Я ж з ним познайомився, коли В. Дідюк удруге приїхав на свою батьківщину. Тоді за тривалою розмовою дізнався чимало

Василь Дідюк (третій праворуч) серед тернопільських колег (1993 р.). Крайній ліворуч – Микола Шот.

На конференції...

(Закінчення зі стор. 4)

щини". Він надав слово по відеозв'язку з фронту Роману Орищенко – учаснику революційних подій, випускнику університету, воїну ЗСУ, який наголосив на тому, що Майдани були боротьбою проти внутрішньої окупації.

В. Ющенко говорив про минуле і сучасне України, про наших світочів і помилки, про те, як нам діяти далі, щоби перемогти. Бо іншого виходу нема, програш – це смерть нації.

В. Поліщук, згадуючи у своїй промові В. Ющенка, наголосив, що український народ, голосуючи 2005 року за президента, повірив йому і не помилився.

Відомий український політик Іван Заєць зауважив на конференції, що гасло „Геть від Москви!“ сьогодні не працює. Україні потрібне гасло –

„Геть Москву!“.

Р. Сущенко говорив про те, що наші революції довели: боротьба за свободу – це не одноразовий акт, а постійний процес.

А В. Кремень зауважив, і всі присутні з ним погодилися, що під час Помаранчевої революції був політич-

Вікторія Пилипенко.

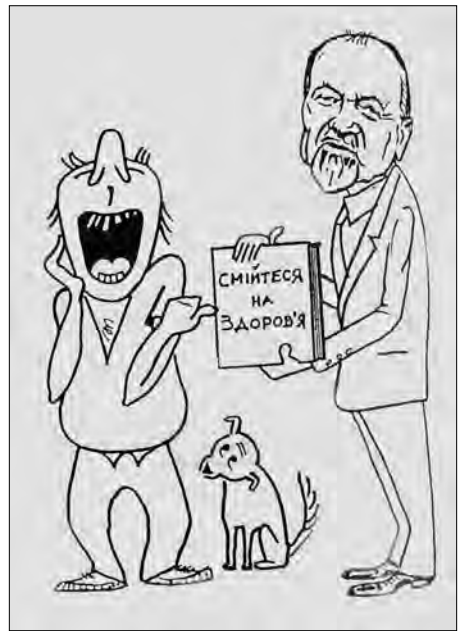

Завжди позитивний, усміхнений Василь Дідюк (світлина з його книжки „На народній ниві“).

інформації з його життєпису. Пригадую моє інтерв'ю з ним у тернопільській газеті „Західна Україна“ у вересні 1992 року.

Незважаючи на свій уже немолодий вік, В. Дідюк приїздив в Україну ще кілька разів. Мої зустрічі з ним виливалися у чергові інтерв'ю в тернопільській пресі, телеетері. Про мандри рідною землею він повідомляв й в українській пресі, що видавалася за океаном. Мені ж подарував двотомник вибраних власних журналістських праць „На народній ниві“ та одну книжку „Сміється на здоров'я“. Ще на початку 1960-их років В. Дідюк активно долучився до творення та видання брошур просвітницької серії „Українознавчі студії“. „Україна – мій рідний край“, „Чому я є українець“ – ці та інші книжки розповідають про правдиву історію України, про нашу націю.

На початку 1990-их років я почерпнув з книг В. Дідюка чимало невідомої мені інформації про Івана Мазепу, Павла Чубинського, Михайла Грушевського, Симона Петлюру, Августина Волошина, Дмитра Вітовського, Степана Бандеру, Миколу Міхновського, Романа Шухевича, Патріярха УГКЦ Йосифа Сліпого, про Героїв Крут і Базару. В Державному архіві Тернопільської області ще за його життя створили особовий фонд В. Дідюка, куди він передав понад дві

Таким дружнім шаржом Василь Дідюк оформив обкладинку своєї книжки „Сміється на здоров'я“.

тисячі книг і різної періодики з власної бібліотеки.

Земне життя В. Дідюка тривало трохи більше 88 років. У засвіті він помер 17 вересня 2003 року. Разом з дружиною Ліною Ваврик, яка походила зі Львова, похований на українському цвинтарі Св. Володимира в місті Оквілл (Канада). На його пам'ятнику, крім інформації, що він – учасник визвольних змагань ОУН-УПА, суспільно-громадський діяч, викарбувані ще два слова „сівач“ і „вишиваний“. Пояснення поняттю „сівач“, гадаю, можна знайти на обкладинці його книжки „На народній ниві“. Зображено сівача, який лівою рукою тримає посуд із зерном, а правою його розсіює. І як пише один з рецензентів книги, цим сівачем є В. Дідюк, який „не зерном, а словом засіває“ все українство. Щодо слова „вишиваний“ скидається на те, що це, мабуть, його упівське псевдо. Якщо ж мовити ширше, то „вишиваний“ рівнозначно – „український“. Адже, як писав В. Дідюк: „Кожний з нас, що народився й виріс на українській землі, серед українського народу та в українській родині, є з усім цим нерозривно пов'язаний та носить фізично, духовно і всією своєю національною вдачею українську національну печать“. Пам'ятаймо про це і на рідній землі, і скрізь, де дзвенить українське життя!

ний, ідейний і духовний лідер – Віктор Ющенко.

Владика Іоан вручив В. Поліщуку нагороду від Митрополита Епіфанія – орден Архистратига Михаїла.

В. Ющенко, звертаючись до студентства, наголосив: „Нові покоління українців – це найбільш переконливий результат майданів. Ті, хто сидів на плечах батьків під час Помаранчевої Революції – зараз на фронті. Це нові українські герої, і багатьох їх імен ми ще навіть не знаємо“.

Він також зізнався, що у нього під час заходу часто зволожувалися очі. Це побачили всі під час промови Вікторії Пилипенко – доцентки катедри історії та філософії Національної академії внутрішніх справ, яка через російське вторгнення змушена була покинути рідну Луганщину. Ще школяркою під час Помаранчевої революції вона їздила на велосипеді і закликала земляків до єдності з Україною. Вікторія подякувала В.

Виступає Віктор Ющенко. (Фото: Олександр Вівчарик)

Ющенку за те, що він зробив для відродження української пам'яті. На її думку, українці ще не збагнули і належно не оцінили важливості постаті Президента Ющенка в українському державотворенні.

МИХАЙЛО КОЗЮПА
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
MICHAEL KOZIUPA
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
973-723-4387
mkoziupa@outlook.com

ХРИСТИНА БРОДИН
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
CHRISTINE BRODYN
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
187 Henshaw Ave.
Springfield, NJ 07081
Tel.: 973-376-1347

UNION FUNERAL HOME
LYTWYN & GRILLO
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Nicholas J. Grillo, Manager
AIR CONDITIONED ROOMS
Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА
Our services are available
anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами
в **BRONX, BROOKLYN,**
NEW YORK і околицях
ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**
Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009
(212) 674-2568

KULINSKI MEMORIALS
809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835
Tel. 800-458-5467 • 908-722-3130 • Fax 908-253-0027
KulinskiMemorials@msn.com • KulinskiMemorials.com

- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 кольорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленням
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від Українського цвинтаря св. Андрія у С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку повідомляємо, що в суботу, 26 жовтня 2024 року, проживши 97 років, відійшов у вічність у Філядельфії

св. п. Осип Німилович
син св. п. Андрія та Ольги Німиловичів,
батько Тані та її чоловіка Девіда Левіна.

Осип народився у 1927 році в Дрогобичі. У підлітковому віці в Європі під час Другої світової війни він розлучився зі своєю родиною як біженець. Після війни сім'я возз'єдналася в таборі для біженців у Берхтесгадені, Німеччина.

У 1950 році з батьками та двома сестрами - Галиною та Вірою - емігрував до США і оселився в Патерсоні, Нью-Джерсі. Після кількох років наполегливої праці та вивчення англійської мови він вступив до University of Colorado at Boulder, де отримав ступінь інженера-механіка. Повернувшись жити і працювати до Філядельфії, він зустрів свою дорогу дружину Надію на Союзівці, українській оселі в катських горах в штаті Нью-Йорк. Вони одружилися в квітні 1958 року і народили трьох дочок: Таню, Марту і Лідію.

До виходу на пенсію Осип працював інженером в Міністерстві оборони. Завжди схильний до механіки, мав 14 технічних патентів. Поза роботою він брав активну участь в житті української громади у Філядельфії, де обіймав багато керівних посад, зокрема в Товаристві українських інженерів Америки, Рідній школі, Пласт-Прияті та Українському освітньо-культурному центрі. В УОКЦ він був активним волонтером, займаючись плануванням і виконанням проектів.

Залишилися у глибокому смутку:

дружина - Надія,
дочки - Марта Фокс і Лідія Сось з чоловіком Ярком.
семеро внуків - Юліан і Моніка Левін, Олесь і Михайло Фокс, Наталія, Андрій та Стефанія Сось, якими він дуже пишався та був веселою нянею під час їхнього дитинства.

Відвідини відбудуться в суботу, 7 грудня 2024 року, о 10:30 ранку в Українській католицькій церкві св. Архангела Михаїла у Філядельфії. Заупокійна свята Літургія буде відслужена в 11:00 ранку. Відповідні молитви відбудуться на Українському католицькому цвинтарі Святої Марії. Після цього відбудеться поминальний обід.

Вічна Йому пам'ять!

У глибокому смутку повідомляємо, що 19 листопада 2024 року, проживши 82 роки, відійшла у вічність

св. п. Ольга Гунчак
з дому Карпенко
народжена 1 травня 1942 року в Києві.
донька св.п. Семена та Ірини Карпенків,
вдова св. п. Тараса Гунчака.

Молоді роки провела в Ірвінгтоні, Н. Дж. Була виховником у Пласті та активним членом української громади, де зустріла любов свого життя Тараса Гунчака. Вони одружилися 19 серпня 1961 року і невдовзі після цього переїхали в Chatham Township, де продовжували жити щасливо протягом наступних 63 років, виховуючи синів Павла і Данила, працюючи задля вільної України та подорожуючи світом. Ольга була самовідданою людиною, яка ставила чужі інтереси вище своїх. Була відданою дружиною та партнером Тараса, якому допомагала протягом усієї його кар'єри. Ольга здобула ступінь Bachelor of Arts в Rutgers University, а також була Dean of Admissions в Rutgers Law School in Newark.

Ольга була люблячою матір'ю для синів Павла та Данила, яких виховувала на правильному шляху. Вона була турботливою людиною, яка допомагала сусідам похилого віку робити покупки та ходити до лікаря.

У 1972 році Ольга і Тарас побудували дорогий їм дім у Глен Спей, Н.Й., де вони провели багато радісних літ в оточенні природи та родини. Відданість Ольги громаді відносилася не лише до її найближчої родини; 35 років працювала секретарем і скарбником Ozeriany Lake Association. Виконуючи свою працю, вона відіграла важливу роль в укріпленні духу спільноти та забезпеченні озера та його околиць, ще більше демонструючи свою відданість служінню іншим.

У смутку залишилися діти Павло Гунчак і Глорія Купка; Данило Гунчак з дружиною Синтією; онуки Лука Гунчак; Петро Гунчак з дружиною AJ Hunczak; Андрій Гунчак; Матвій Гунчак; Тревор Фредерік і Трістан Фредерік.

Усі, хто її знав, дуже сумуватимуть за її доброзичливим, турботливим духом і любов'ю до інших.

Вічна їй пам'ять!

З глибини серця і душі ділимося сумною вісткою, що покинув цей світ 10 листопада 2024 року наш найдорожчий і незабутній Тато і Дзядзьо

св. п.
Андрій Підвербецький
народжений 22 листопада 1921 р. у Городенці, Україна,
син св.п. Олекси Підвербецького і Василини (з дому Плюти).

Панахида відбулася 16 листопада 2024 року в похоронному заведенні Паркер Бродерс у Вотервліті, Н.Й.

Похоронні Відправи відбулися в суботу, 16 листопада 2024 року, в Українській католицькій церкві св. Миколая і на Українському католицькому цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

У глибокому смутку залишилися:

син - Александер Підвербецький
доньки - Арета Підвербецька з чоловіком Мироном Дитюком
- Адріана Підвербецька
внуки - Ніна і Андрій Дитюк
племінники - Аскольд Винників
родина в Україні

Просимо ласкаво згадати Покійного у своїх молитвах.

Вічна Йому пам'ять!

Пожертви в пам'ять Покійного просимо складати на церкву св. Миколая:

St. Nicholas Ukrainian Catholic Church
2410 Fourth Avenue, Watervliet, NY 12189

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ - НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

**Скористайтесь з Наших Високих
Відсотків!**

**6-ти місячний
сертифікат
4.60%
APY***

*Обслуговуємо членів кредитівки та українську
громаду з 1951 року!!*

*Пропонуємо кредити, депозити та картки Visa
за найкращими відсотковими ставками!*

Toll Free (888) SELF-REL

Email: Info@selfreliancenyc.org

Website: www.selfreliancenyc.org

**APY—річні відсотки нараховуються за умови, що дивіденди залишаються на депозиті до закінчення терміну дії сертифікату. Штраф нараховується за дострокове зняття коштів з депозиту. Мінімальна сума для відкриття сертифікату становить \$500.00. Дані відсотки дійсні з 23-го листопада 2024 р. та можуть змінитися в будь-який час.*

MAIN OFFICE:

108 Second Ave
New York, NY 10003
Tel: (212) 473-7310
Fax: (212) 473-3251

KERHONKSON:

6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: (845) 626-2938
Fax: (845) 626-8636

UNIONDALE:

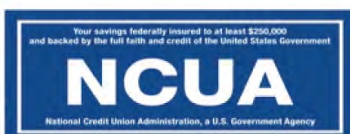
226 Uniondale Ave
Uniondale, NY 11553
Tel: (516) 565-2393
Fax: (516) 565-2097

ASTORIA:

32-01 31st Ave
Astoria, NY 11106
Tel: (718) 626-0506
Fax: (718) 626-0458

LINDENHURST:

225 North 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: (631) 867-5990
Fax: (631) 867-5989

Your savings federally insured to at least \$250,000 and backed by the full faith and credit of the United States Government. NCUA National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency